

RAPPORT...

OM

PROSJEKTET

**"UTVIDA MILJØVERNENGASJEMENT
FOR JORDBRUKSETATEN
I MØRE OG ROMSDAL"**

SLUTTRAPPORT

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Landbruksavdelinga Miljøvern-avdelinga

Rapporten inneheld:

	Side
Samandrag	3
Føreord	4
Kapittel 1: Generelt om prosjektet	6
Kapittel 2: Kontrollarbeidet	7
2.1 Kontroll på gardsbruk	7
2.2 Kontroll av vassdrag	9
Kapittel 3: Resultat	11
3.1 Resultatet av førstegangkontrollen på bruka	11
3.2 Disponering av pressaft	13
3.3 Reaksjonsmåtar	13
3.4 Dispensasjon for spreiiing av husdyrgjødsel	15
3.5 Resultatet av pålegg frå 1992 og 1993	17
3.6 Analyseresultat	18
Kapittel 4: Vurdering, prioritering og tilstand	21
4.1 Vurdering av kontrollen	21
4.2 Endring i prioritering av oppgåver og tiltak	22
4.3 Tilstanden i vasdraga	22
Kapittel 5: Oppsummering	23
5.1 Føremål	23
5.2 Utført arbeid	23
5.3 Vurdering 1994.	24
Kapittel 6: Fylkesmannen si evaluering	25
Liste over vedlegg	27
Vedlegg: Kart,tabellar, figurar og andre vedlegg. Liste over publikasjonar.	

FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL

Landbruksavdelinga, Miljøvernavdelinga

Fylkeshuset, 6400 Molde

Rapport nr: 5/95
Tilgjenge: Åpen

Tittel: Utvida miljøvernengasjement for jordbruksetaten i Møre og Romsdal	Dato: 28. februar 1995	
Forfattarar: Ove Kaldhol og Reidun Sem Kallestad	Sidetal: 27 + 29 vedlegg	Opplag: 150

Samandrag:

Jordbruksetaten i Møre og Romsdal (no landbruksavdelinga) har fått delegert kontrollmynde etter forskrifter om forureining (forureiningslova) for ein forsøksperiode på 3 år (1992-1994). Denne rapporten er ei samanstilling av arbeidet i prosjektet. Forsøket omfattar kontroll med forureining i landbruket på bruksnivå og kontroll med tilstanden i vassdraga. Arbeidet omfattar også kontroll med spreining av husdyrgjødsel. I samband med og i tilknytning til kontrollarbeidet vert det lagt vekt på informasjon om faglege spørsmål som naturleg høyrer med, slikt som gjødselhandtering, gjødslingspraksis og utnytting av pressafta frå siloane. I hovudsak er det folk frå landbruksforvaltninga i kommunane som utfører kontrollarbeidet på bruksnivå. Landbruksavdelinga organiserer arbeidet i prosjektet. Miljøvernavdelinga har ansvaret for vassdragskontrollen.

Det går fram av rapporten at det er utført eit omfattande arbeid med kontroll av forureining i landbruket også i 1994. Det er kontrollert 614 bruk i 1994. I heile prosjektperioden er det no gjennomført førstegangskontroll på 1844 bruk. Dette utgjer omlag 35 % av bruka med husdyr i fylket. Miljøvernavdelinga har undersøkt og vurdert forureiningssituasjonen i 77 elvar og bekkar i 1994. I heile perioden er 127 elvar/bekkar undersøkt og vurdert.

Det er gitt 173 pålegg til 136 bruk i 1994. I heile perioden er det utskreve 505 pålegg til 398 bruk. Talet på bruk som har fått pålegg tilsvarar 7 % av bruka med husdyr i fylket. Bruk som får pålegg vert prioritert med omsyn til ordninga med tilskot til miljøtiltak.

Arbeidet i prosjektet har gitt større ansvarskjensle og større motivasjon både hos yrkesutøvarane i jordbruket og hos dei som arbeider i prosjektet i jordbruksetaten. Gjennom forsøket er det vist at alle aktørane har auka innsatsen sin og gjort ein betre jobb enn tidlegare.

Fylkesmannen rår til at arbeidet med forureiningskontrollen vert organisert etter eit tilsvarende mønster for framtida.

ISBN 82-7430-076-9

ISSN 08001-9363

Føreord:

Prosjektet "Utvida miljøvernengasjement for jordbruksetaten i Møre og Romsdal" starta i 1992, og inneber at Jordbruksetaten har fått delegert kontrollmynde etter forureiningslova på alle områder innafor landbruksforureining. Prosjektet har kome istand gjennom samarbeid mellom miljøvern- og landbruksstyremaktene på fylkesplan, og det er utarbeidd eigne retningslinjer for jordbruksetaten sitt arbeid med kontrollen.

Dette er tredje og siste rapporten om prosjektet og omfattar både arbeidet i 1994 og eit samandrag av arbeidet i alle tre åra. Det er tidlegare laga rapportar for åra 1992 og 1993.

I prosjektperioden har Jordbruksetaten på fylke- og kommunenivå gjennomgått ei omfattande organisasjonsendring. Fylkesdelen av Jordbruksetaten er frå 01.07.93 lagt under Fylkesmannen som landbruksavdelinga. Kommunedelen er lagt til kommunane og har til dels gjennomgått omfattande omorganisering der. Arbeidet i prosjektet har gått sin gang uavhengig av dette og kommunane har gjort sin del av arbeidet ut prosjektperioden.

Arbeidet med å redusere forureininga frå jordbruket er ei stor oppgåve som må løysast ved felles innsats både på lokalt, regionalt og sentralt hald. Etablering av tilfredsstillande samarbeidsformer gir grunnlag for felles problemforståing, målformulering og arbeidsdeling mellom ulike aktørar. Når jordbruksetaten i Møre og Romsdal, som første fylke i landet, er delegert kontrollmynde for landbruksforureining, så er dette ein lekk i arbeidet med større ansvarleggjering av næringa sjølv med omsyn til forureiningsspørsmål. Hovudformålet med prosjektet er vidare å betre ressursutnyttinga når det gjeld bruk av personell og å oppnå større kostnadseffektivitet når det gjeld tiltak mot forureining.

Resultatet av arbeidet i prosjektet viser at det er oppnådd større ansvarleggjering i arbeidet med forureiningsspørsmål både i jordbruksnæringa og i dei ytre landbruksetatane i fylket. Arbeidsopplegget i prosjektet har også resultert i betre utnytting av personellressursane med samordning av kontroll, rådgjeving og tiltak.

Det er i 3-års perioden førstegangskontrollert tilsaman 1844 bruk som utgjer 35% av bruka med husdyr i fylket. Kontrollen er omfattande og heile forureiningssituasjonen på bruket vert gjennomgått. Det er ut frå resultatane av kontrollen i 1992, 1993 og 1994 skreive ut 505 pålegg om tiltak på i alt 398 bruk. Av bruka som er kontrollert i dei tre prosjektåra har såleis 22% fått pålegg.

Som oppfylgjing av kontrollane og pålegga arbeider landbruksforvaltinga i kommunane og Fylkesmannen, landbruksavdelinga med å lage planar og å løyve tilskot til tekniske miljøtiltak på desse bruka.

Talet på bruk som har søkt om dispensasjon for å spreie husdyrgjødsel utanom vekssesongen har gått ned i perioden. I 1994 søkte 190 bruk om slikt løyve mot 397 bruk i 1992. Dette er ein nedgang frå 7 % av bruka med husdyr i 1992 til 4 % i 1994.

Etter at prosjektet no er gjennomført er det grunn til å tru at prosjektet over tid vil gi ein klar positiv effekt på forureiningssituasjonen innafor landbruket i fylket. Det er lagt ned eit stort arbeid i landbruksavdelinga og i kommunane for å gjennomføre kontrollarbeidet på bruka. Miljøvernavdelinga har fylgt opp med vassdragskontrollar i 127 elvar og bekkar. Det er for

---

tidleg å seie korleis kontrollen har påverka vassdraga. Miljøvernavdelinga vil om eit par år gjennomføre vassdragskontroll i dei same elvane og bekkane for å undersøke verknaden av kontroll og tiltak.

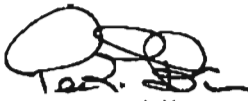
Med bakgrunn i dei resultatane som er oppnådd med organiseringa av arbeidet og arbeidsdelinga i prosjektet, vil Fylkesmannen rå til at arbeidet med forureiningskontrollen vert organisert etter eit tilsvarende mønster for framtida.

Leiar for prosjektet har vore Ove Kaldhol. Arbeidet er etter omorganiseringa tillagt jordbruksseksjonen i landbruksavdelinga med fylkesjordsjef Ole Syltebø som ansvarleg. Frå Fylkesmannen, miljøvernavdelinga har seksjonsleiar Kolbjørn Megård og overingeniør Reidun Sem Kallestad vore engasjert i arbeidet som faglege kontaktpersonar og medspelarar.

Evaluering av prosjektet skal vere ferdig til 01. mars 1995. Møreforskning har tatt på seg arbeidet med evalueringa. Evalueringsgruppa er samansett av forskningsleiar Kristin Tornes frå Møreforskning, fylkesjordsjef Joar Oltedal og seksjonsleiar Morten Nicolls, båe frå Fylkesmannen i Rogaland. Vi viser elles til prosjektplanen med retningslinjer og rapportane for 1992 og 1993.

Molde 16. februar 1995

for Olav Mork
landbruksdirektør

Per Fredrik Brun
fylkesmiljøvernssjef

Kapittel 1: Generelt om prosjektet

Samarbeidsrundskrivet frå Landbruksdepartementet og Miljøverndepartementet av 28. april 1989 og Fylkeslandbrukskontoret si utgreiing om miljømessige tiltak i landbruket fram mot år 2000 i Møre og Romsdal, utløyste tanken om eit større miljøvernengasjement for landbruket. Det har vore tilsett prosjektleiar frå 1.januar 1992 med kontor plass ved Fylkeslandbrukskontoret (Fylkesmannen, landbruksavdelinga frå 01.07.93). Prosjektet har gått over tre år og skal etter planen evaluerast innan 01.mars 1995. Prosjektleiaren sine viktigaste oppgåver har vore:

- * Å vere bindeledd mellom landbrukskontora, landbruksavdelinga og miljøvernavdelinga.
- * Ha tilsyn med at kontrolloppgåvene vert tilfredsstillande utført.
- * Utføre oppgåver som etter retningslinene er lagt til landbruksavdelinga.
- * Ta initiativ til og gjennomføre andre oppgåver i samsvar med prosjektet si hovudmålsetting.
- * Ha ansvar for framdrift, organisering og budsjett.

Fylkeslandbrukskontoret fekk i brev, dagsett 23. juni 1992 frå Miljøverndepartementet, delegert mynde i samband med prosjektet «Utvida miljøvernengasjement for jordbruksetaten i Møre og Romsdal» for perioden 15. juni 1992 fram til og med 31. desember 1994. Delegasjonen er, etter avtale med SFT, forlenga utover året 1995 inntil det vert teke endeleg avgjerd om korleis kontrollen med forureining i landbruket skal organiserast. Delegasjonen omfattar kontroll med forureining etter fylgjande forskrifter, alle fastsett av Miljøverndepartementet:

- * Forskrift om silopressaft, av 1.august 1991.
- * Forskrift om bakkeplanering, av 3. april 1989.
- * Forskrift om husdyrgjødsel, av 1. mars 1989.
--Mynde til å gje dispensasjon frå § 5 i forskrifta. (Krav til spreing av husdyrgjødsel).
- * Forskrift om utslepp av skyllevann og svartlut frå halmlutingsanlegg av 1. juli 1985.

Vi viser elles til ei meir omfattande og nøyaktig utgreiing om mynde i rapport for 1992.

Det praktiske arbeidet vert utført av landbrukskontora (no landbruksforvaltinga i kommunane), med prosjektleiaren hos Fylkesmannen, landbruksavdelinga som koordinator.

Fylkesmannen, miljøvernavdelinga gjennomfører metodisk gransking av vassdrag som ei oppfylgjing av kontrollen.

Det vart i 1992 utarbeidd ei brosjyre med informasjon om prosjektet. I 1993 vart det utarbeidd ei brosjyre om husdyrgjødsel i samarbeid mellom prosjektleiaren og andre fagfolk ved landbruksavdelinga. Brosjyrene er distribuert til alle gardbrukarane i fylket. Brosjyrene er vedlagt.

Fylkesmannen, miljøvernavdelinga har i 1989 laga ei prioritert liste og kart over vassdrag der det er stor fare for forureining frå landbruket. Landbrukskontora har i 1992 kome med framlegg til andre vassdrag som bør prioriterast. Denne lista og kartet over vassdrag er grunnlaget for prioritering av planlegging og finansiering av tiltak mot forureining i landbruket. Kartet er vedlagt. Sjå «Kart nr 1». Lista er distribuert til alle kommunane, der ho vert nytta som grunnlag når dei skal velge ut bruk til kontroll.

Kapittel 2: Kontrollarbeidet.

2.1 Kontroll på gardsbruk.

2.1.1 Omfanget av kontrollen.

Tala som er nytta for omfanget av kontrollen omfattar bruk som er tekne ut til førstegangskontroll. Alle desse bruka vert før eller seinare etterkontrollerte. Det vert teke etterkontroll når tiltaka er gjennomført. Det vert dessutan teke ny kontroll dersom pålegget ikkje er gjennomført innan fristen.

Omfanget i 1994:

Målet for omfanget av førstegangskontrollen i 1994 var 750 bruk. Det er utført førstegangskontroll på 614 bruk i 1994. Dette utgjør omlag 12 % av bruka med husdyr og er noko mindre enn målsettinga. Til saman er det utført kontroll på 1760 anlegg for gjødsellager, siloanlegg og pressaftanlegg. Omfanget kommunevis for 1994 er vist i tabell nr 8 og figur 14. (Sjå vedlegg).

Omfanget i prosjektperioden:

I 3-årsperioden er det gjennomført førstegangskontroll på 1844 bruk. Dette utgjør 35 % av bruka med husdyr i fylket. Til saman er det utført kontroll på 5291 anlegg for gjødsellager, siloanlegg og pressaftanlegg i perioden. I tabellen nr 1 nedanfor er omfanget av førstegangskontrollen vist for kvart år.

Tabell nr 1. Omfanget av førstegangskontrollen.

År	Tal kontrollerte bruk	Tal kontrollerte anlegg
1992	503	1450
1993	727	2081
1994	614	1760
Sum	1844	5291

I tillegg til kontroll av siloanlegg og gjødsellager vert dreneringa frå bruket og aktuelle vassdrag kontrollert for å verifisere eventuelle utslepp av næringsstoff. Der det ikkje kan påvisast synlege utslepp vert ledningsevna i vatnet målt for å få ein indikasjon på muleg lekkasje. I samtale med brukaren vert heile forureiningssituasjonen på bruket gjennomgått med sikte på å lokalisere eventuelle utslepp. Det vert i tillegg registrert eit omfattande utval av data om driftsform, lagerrom for gjødsel, driftsmåte m.m. som skal nyttast til evaluering av miljøtekniske tiltak på bruka.

I tillegg til førstegangskontrollen vert det gjennomført etterkontroll på bruk som har meldt frå om at pålegget er etterkomne og på bruk som ikkje har etterkomen pålegget innan fristen. Dette vil årleg utgjere omlag 150 kontrollar.

Omfanget av førstegangskontrollen i perioden varierer frå kommune til kommune. Dette er vist kommunevis i vedlagde tabell nr 12, figur 15 og i vedlagde kart nr 4. Variasjonen er godt i samsvar med prioriteringane som er gjort i miljøvernavndelinga når ein ser bort ifrå eit par kommunar. I vedlagde tabell nr 13 er vist eit oversyn over korleis kontrollane i 1993 og 1994 er fordelt på vassdrag og korleis dette samsvarar med prioriteringa. Sjå også vedlagde kart over prioriterte områder, kart nr 1.

Bakkeplanering eller halmlutingsanlegg er ikkje registrert på dei kontrollerte bruka.

Kommunane legg opp strategien i sitt område. Dei fleste kommunane har proritert å kontrollere og å få igang tiltak på bruka med størst lekasjar og størst problem med lagerkapasitet i prioriterte område. Nokre få kommunar har valgt å gå tyngre inn med kontroll i enkelte vassdrag som er serleg viktige som drikkevasskjelder, fiskeelvar o.l. I kommunar der det ikkje er spesielt prioriterte vassdrag vert det teke kontroll etter klage og nokre få meir tilfeldige kontrollar i tillegg.

2.1.2 Kontroll med spreing av husdyrgjødsel.

Jordbruksetaten har også som oppgåve å føre kontroll med spreing av husdyrgjødsel. Jordbrukssjefen i kommunane har fullmakt til å dispensere frå § 5 i «Forskrift om husdyrgjødsel» og kan såleis i serlege høve gi løyve til å spreie husdyrgjødsel på eng utanom vekstsesongen. Fullmakta gjeld berre spreing der det ikkje er snødekt eller frosen mark og for mengder inntil 2 tonn gjødsel pr dekar. I tillegg til handsaming av dispensasjonssøknadar har kommunane oppgåva med å føre kontroll med spreing av husdyrgjødsel generelt. Landbruksforvaltninga i kommunane har handsama 190 søknadar om dispensasjon i 1994. Omfanget og resultatet av handsaming av søknadane om dispensasjon i 1994 går fram av vedlagde tabell nr 9 og figur nr 16. Tilsvarende tal for heile perioden går fram av vedlagde tabell nr 15 og figur nr 18.

I heile 3-års perioden er det handama 871 søknadar om dispensasjon i kommunane.

2.1.3 Oppfylgjing frå landbruksavdelinga.

Prosjektleiaren har også i 1994 vitja fleire kommunar og vore med på kontrollar i kommunane for å fylgje opp arbeidet. I samband med dette vert rutiner for kontrollen og ulike problem og løysingar i kontrollarbeidet gjennomgått på staden. I september månad vart det innhenta førebels rapport om omfanget av kontrollarbeidet i kommunane.

For å lette oppfylgjinga av pålegg har prosjektleiaren to gonger i året sendt ut oversyn til dei aktuelle kommunane over pålegg der fristen har gått ut.

Prosjektleiaren har jamnleg kontakt med kontrollørane i telefon og det vert sendt ut rundskriv til kommunane med orientering om korleis arbeidet skal gjennomførast. Prosjektleiaren har vore på synfaring for å ta stilling til klage over pålegg og for å sjå på forhold som er vanskeleg å løyse.

2.2: Kontroll av vassdrag

Miljøvernavingdelinga har i 1994 ført vidare overvakinga av landbrukspåverka vassdrag. Sommaren og hausten 1994 har i alt 77 små og mellomstore elvar/bekkar spreidd over heile fylket vore med i overvakinga. Dei fleste av desse elvane er resipientar til bruk som var med i landbrukskontrollen i 1993.

I samarbeid med Norsk institutt for vannforskning (NIVA) har Fylkesmannen også i 1994 gjennomført ein biologisk prøvemetode til overvaking av elvar og bekkar. Tidlegare har overvaking av vatn og vassdrag oftast vore gjort ved å undersøke kjemiske og fysiske parametrar t.d. fosfor- og nitrogeninnhaldet. Desse parametrane vil ofte variere mykje og ein er avhengig av hyppige prøveseriar for å få brukbare resultat. Biologiske metodar som groingsprøver avspeglar vasskvaliteten over tid og vil i liten grad bli påverka av endringar i vasstanden og nedbørsmengder.

2.2.1 Metode:

Groingsprøver.

Groing er ein fellesnemnar for organismesamfunn som er festa til elvebotnen eller på anna underlag i elva. Dei kan og ha naturleg tilhald nær elvebotnen, t.d. blant andre groingsorganismar. Ein kan dele groingsorganismane i tre funksjonelle grupper: primærprodusentar, nedbrytarar og konsumentar. Primærprodusentane dominerar i lite til moderat forureina vassdrag, medan auka tilførsel av lett nedbrytbart organisk stoff favoriserar nedbrytarane. Paritkulært organisk materiale medfører auka forekomstar av konsumentar. Observasjonar og kartlegging av groingssamfunn kan mellom anna gi eit mål for verknadane av plantenæringsstoff, organiskstoff, miljøgifter, forsuring, vassdragsregulering og partikkel mengder.

Prøvene vart tekne etter 2. slåtten i august/september-94. For mindre elvar vart det valt ut ein prøvestasjon, som regel nær utløpet, medan det i større vassdrag vart tekne fleire prøver. Prøver av dei mest dominerande artane/groingssamfunna vart samla på små dramsglas og konservert med formalin. For kvar stasjon vart det og teke ei skrapprøve for å undersøke dei mikroskopiske algene i elva. Desse blir tatt ved å børste eit areal på 8 x 8 cm på 10 tilfeldig plukka steinar i elva. Steinane blir børsta med ei tannbørste ned i eit kar med 1 liter vatn. Frå denne blir det tatt ut ei representativ prøve som og blir konservert med formalin. På kvar lokalitet vart også dekningsgrad, straumtilhøve, vasstand, lystilhøve og substratsamansetjinga notert og definert etter ein gitt skala. Vedlagt prøvetakingsskjema (Feltobservasjonar - begroing) viser dei ulike skalane. Sjå «Andre vedlegg» nr 3.

Prøvene er analysert av forskarar ved NIVA og ut frå artsamansetjinga og mengdefordelinga av dei ulike artane kan forureiningstilhøva kartleggast. Lokalitetane blir klassifisert i eit system frå 1-5 som vist i tabell nr 2 nedanfor.

Tabell 2: Klassifiseringssystem for groingsprøver.

Inndeling	Tilstandsklasse	Forureiningsgrad
Klasse I og I/II	God	Lite forureina og naturleg næringsfattig
Klasse II og II/III	Mindre god	Moderat forureina eller naturleg næringsrik
Klasse III	Nokså dårleg	Markert forureina
Klasse III/IV og IV	Dårleg	Sterkt forureina
Klasse IV/V og V	Svært dårleg	Svært sterkt forureina

Bakteriologiske prøver.

I tillegg til groingsprøvene vart det i dei fleste av elvane som var med i overvakinga tatt bakteriologiske prøver på same plass ein gong kvar månad frå mai til november 94. Prøvene vart analysert på termostabile koliforme bakteriar. Dette er ein svært vanleg tarmbakterie som ein finn både hos mennesker og dyr. Denne bakterien er brukt som eit mål for om elva er påverka av fersk kloakk eller gjødsel. På same måten som for groingsprøvene kan resultata av dei bakteriologiske prøvene klassifiserast i eit system frå 1 til 5, der klasse I tyder lite forureina og klasse V svært sterkt forureina.

I motsetnad til groingsprøvene vil dei bakteriologiske prøvene vere utsett for store variasjonar over tid og er svært avhengig av vassføringa i elva ved prøvetaking. Resultata gir likevel ein indikasjon på tilsiget av fersk gjødsel/ kloakk til vassdraga. Tarmbakteriane formerer seg ikkje i vatnet og vil derfor alltid vere tilført utanfrå

Dei bakteriologiske prøvene er analysert ved dei respektive næringsmiddeltilsyna og prøvene er tatt av tilsette i dei ulike kommunane.

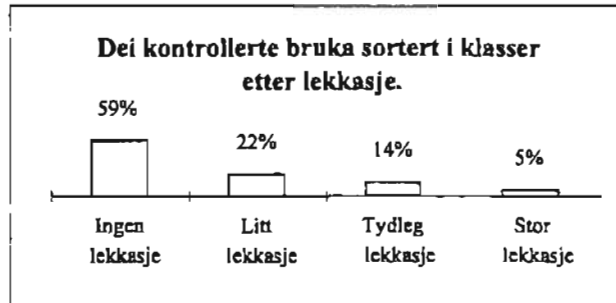
Kapittel 3: Resultat.

3.1 Resultatet av førstegangskontrollen på bruka.

Resultat i 1994:

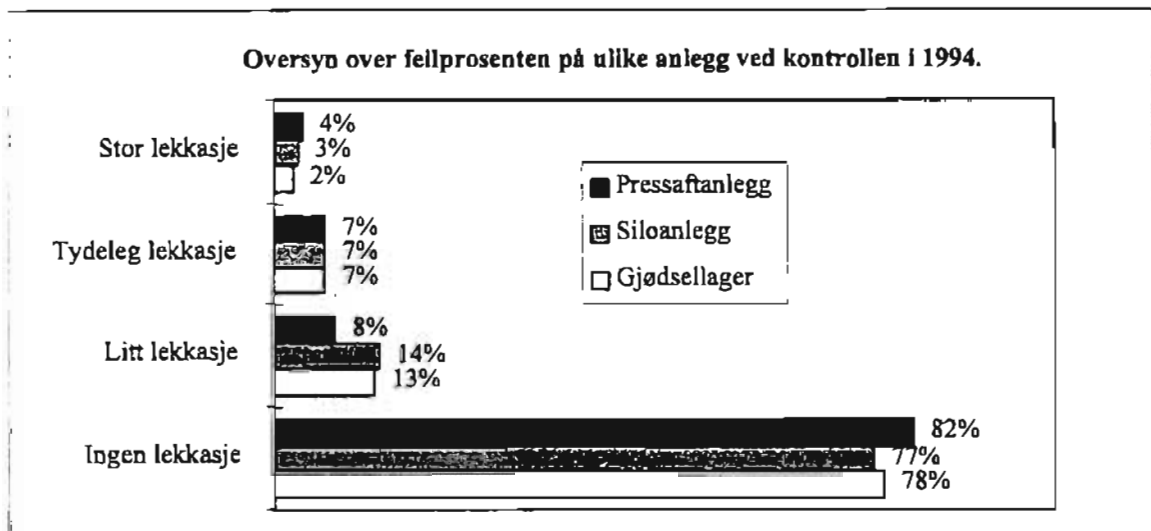
Resultatet av kontrollen på bruka er vist i vedlagde tabell nr 7 og 8, Av dei kontrollerte bruka er 59 % utan lekasjar. Kontrollørane har vurdert lekkasjane i fire klassar:

- Klasse 1 = Ingen lekkasje
- Klasse 2 = Litt lekkasje
- Klasse 3 = Tydeleg lekkasje
- Klasse 4 = Stor lekkasje

Figur 1

Av dei kontrollerte bruka har 5 % «Stor lekkasje», 14 % «Tydeleg lekkasje» og 22 % «Litt lekkasje» på minst eitt av anlegga. Det er såleis funne feil på 41 % av bruka og på 19 % av bruka er det funne «Tydeleg-» eller «Stor lekkasje». Dette er vist i figur nr 1. Sjå også vedlagde tabell nr 16 om fordeling innan kommunar og feilklassar.

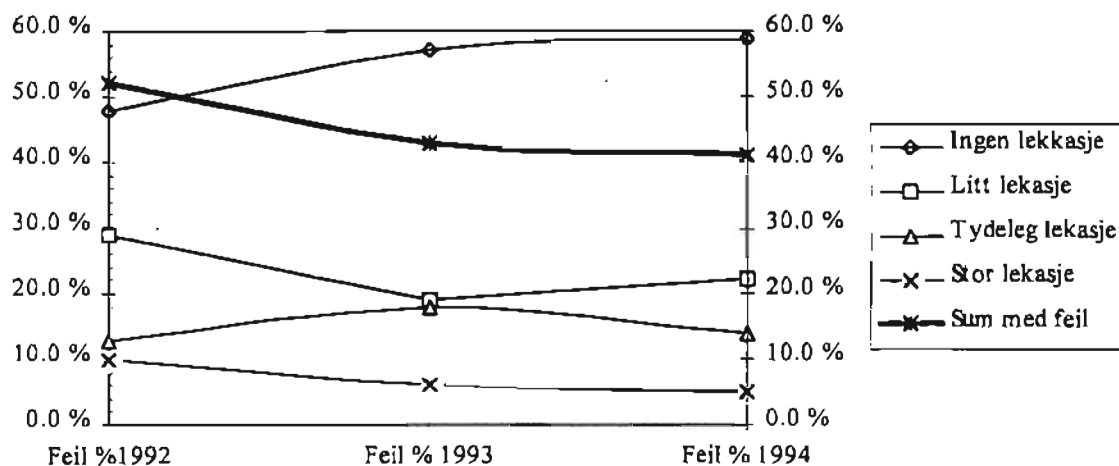
Figur 2

Etter resultatet for kvar anleggstype er det ein tendens til at det er noko større prosent i klassa «Stor lekkasje» og mindre prosent med «Litt lekkasje» for pressaftanlegg enn for siloane og gjødsellagera. Dette tyder på at når det først er lekkasje i pressaftanlegget så er det oftare ein stor lekkasje enn for silo og gjødsellager. Pressaftanlegga har også størst prosent i klassa «Ingen lekkasje». Sjå figur nr 2 om fordeling på anlegg.

Resultat i prosjektperioden:

I dei tre prosjektåra har andelen av bruk med feil gått ned frå 52 % til 41 %. Utviklinga i dei tre åra er vist i figur 3. Andelen av bruk med «Stor lekkasje» har gått ned frå 10% i 1992 til 5% i 1994 medan andelen av bruk med «Tydeleg lekkasje» ligg på omlag same nivået som i 1992.

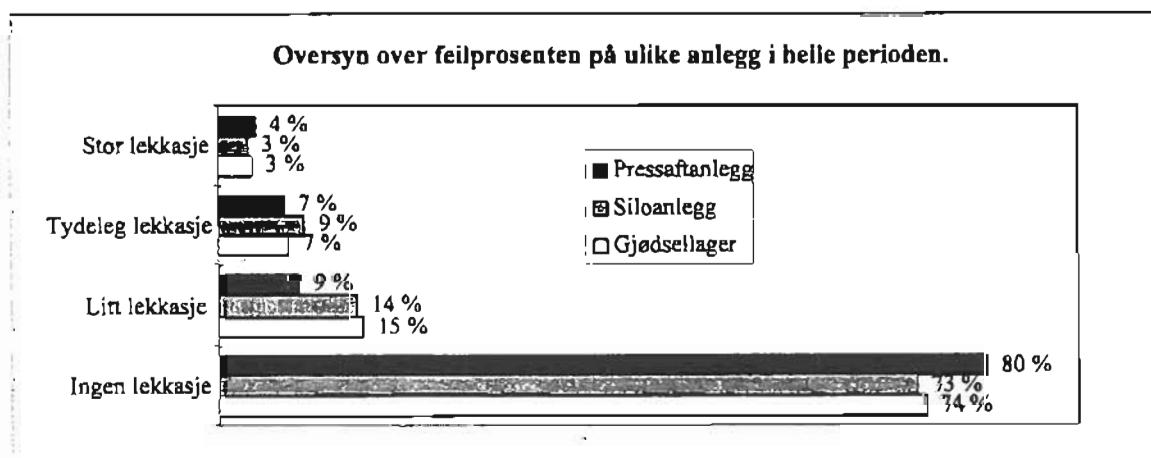
Figuren viser utviklinga i resultatet av kontrollane i 3-års perioden

Figur 3

I vedlagde tabell nr. 14 og figur nr 17 er feilprosenten for dei tre åra i perioden vist kommunvis. Feilprosenten varierer mindre mellom kommunane når ein ser heile perioden samla enn kvart år for seg. Dette tyder på at vurderinga til kontrollørane ikkje er så ulike frå kommune til kommune når ein ser resultatet over fleire år. Feilprosenten frå år til år i same kommune varierer naturleg nok ein del då det ikkje vert kontrollert så mange bruk årleg i kvar kommune og sidan utvalet av bruk til kontroll ikkje er heilt tilfeldig.

Type feil varierer i omfang. For gjødsellager er dårleg port eller lekkasje i vegg noko som går

Figur 4

---

att ofte. I siloanlegg finn ein mange lekkasjar i og rundt luker og ved overgang vegg/golv. Ulike lekkasjar i pressaftanlegget er også ein vanleg feil. I sume høve manglar pressaftanlegg heilt. I figur 4 ovnfor er vist feilprosenten på ulike anlegg i perioden. Tendensen er også her at klassa «Stor lekkasje» og klassa «Ingen lekkasje» forekjem relativt oftare i pressaftanlegg enn i siloane og gjødsellagera. Klassa «Litt lekkasje» er tilsvarande mindre for pressaftanlegg.

3.2 Disponering av pressaft.

I 1994:

I vedlagde tabell nr 8 er vist kommunevis korleis pressafta vert nytta. Av dei 587 bruk med silo nyttar 441 eller 75%, pressafta til gjødsel. På 7% av bruka vert pressafta nytta til for og på 18% av bruka med silo som er kontrollert vert pressafta disponert på andre måtar. Dei fleste i gruppa «Anna» har utslepp til sjøen. Hos nokre er det imidlertid registrert manglande pressaftanlegg med utslepp til grunnen eller utslepp til vassdrag gjennom veiter eller på overflata. Dei som manglar pressaftanlegg og har utslepp til vassdrag får pålegg og vert prioritert tiltak.

I prosjektperioden:

I tabell nr 3 under er vist eit oversyn over bruken av pressafta på bruka som er kontrollert i perioden og som har silo. Der er ikkje stor endring i dei tre åra. Dette er først og fremst eit resultat av at det er bruk som ikkje har vore kontrollert før og bruk med lekkasje, som i første rekke vert tekne ut til kontroll. Eit tilfeldig utvalg av bruk ville truleg ha vist at fleire bruk nyttar pressafta til for eller til gjødsel i 1994 enn i 1992, då det er bygd fleire nye og oppdatert mange pressaftanlegg i perioden.

Tabell nr 3: Oversyn over bruken av pressafta i perioden.

År	Til gjødsling	Til for	Anna
1992	77 %	6 %	17 %
1993	76 %	3 %	21 %
1994	75 %	7 %	18 %

3.3 Reaksjonsmåtar.

I 1994:

Det er gitt rettleiing til 168 bruk i samband med førstegangskontrollen. Det er vidare skreve ut 173 pålegg til 136 bruk. Av dei kontrollerte bruka har 22 % fått pålegg. Det er utskreve 6 pålegg med gebyr til 5 av bruka i 1994. Til saman 253 bruk hadde feil ved kontrollen i 1994. Når ikkje alle bruk med feil får pålegg er dette eit resultat av at nokre feil er så små at kontrolløren finn det lite hensiksmessig med pålegg. Mindre feil kan ofte rettast på staden eller omgåande og det er då lite formålstenleg med pålegg og frist.

Oversyn over reaksjonsmåtar kommunevis i 1994 finn ein i vedlagde tabell nr 8 og figur nr 14. På alle bruk der det er konstantert feil er det gitt rettleiing og/eller pålegg. Driftsmessige feil vert påtala på staden og fylgt opp med nye kontrollar. Lekkasjane varierer frå nesten ingen lekkasje til store lekkasjar. I nokre få høve er lekkasjane så uvesentlege at ein ikkje har funne det tenleg med pålegg. I vedlagde figur nr 14 er vist talet på bruk som har fått pålegg saman med talet på bruk som er kontrollert for kvar kommune i 1994. Det er gitt inn klage på eitt av pålegga i 1994. Klagaren fekk medhald på grunn av formell feil i pålegget. Pålegget vil bli gjentatt med korrekt namn på brukar.

Etter vedlagde tabell nr 8 går det fram at det er gitt inn 7 rapportar til Fylkesmannenn om alvorleg forureining etter retningslinene pkt 3.1.3 i 1994. Rapportane er fylgt opp med rapport til miljøvernavingdelinga som har meldt dei ansvarlege til politiet for brot på «Forskrift om husdyrgjødsel». Alle rapportane gjaldt spreining av husdyrgjødsel på frosen mark. Resultatet av meldinga til politiet er at fem av brukarane har vedtatt forelegg frå 1500 kroner til 4500 kroner. Dei to andre meldingane er framleis under etterforsking hos politiet.

Det er i tillegg kome inn melding om at ein kommune har meldt ein brukar til politiet for ulovleg spreining. Denne saka er ikkje ferdig etterforska enno.

I prosjektperioden:

I dei tre prosjektåra er det gitt rettleiing til 717 bruk i samband med førstegangskontrollen. Det er skreve ut 505 pålegg til 398 bruk. Av dei 1844 bruka bruka som er kontrollert har såleis 22 % fått pålegg.

Tabell 4: Reaksjonsmåtar på kontrollerte bruk i perioden.

	1992	1993	1994	Sum
Tal kontrollerte bruk	503	727	614	1844
Tal bruk med feil	262	313	253	828
Tal bruk som har fått rettleiing	338	211	168	717
Tal bruk som har fått pålegg	92	170	136	398
Herav pålegg med gebyr	0	5	5	10
Melding om alvorleg forureining	5	6	7	18

Det er skreve ut 11 pålegg med gebyr til 10 av bruka. Storleiken på gebyra varierer frå 15.000 kroner til 30.000 kroner med gjennomsnitt på 21.000 kroner. I vedlagde tabell nr 12 og figur nr 15 er vist talet på bruk som har fått pålegg saman med talet på bruk som er kontrollert for kvar kommune i heile perioden. Det er gitt inn klage på 6 av pålegga i perioden. Klagaren fekk medhald i 3 av klagene, og delvis medhald i ei klage. Ei klage har gått til SFT og er ikkje gitt medhald. Ei av klagene vart trekt av klagaren etter nærare samtale. I tillegg til formelle klager er det kome inn ein del forespørslar og kommentarar til grunnlaget for pålegget utan at det har ført til endringar.

Det er i 3-års perioden gitt inn 18 rapportar frå kommunane til Fylkesmannen om alvorleg forureining etter retningslinene pkt 3.1.3 i 1994. Rapportane er fylgt opp med rapport til miljøvernavingdelinga som i 10 av tilfella har meldt dei ansvarlege til politiet for brot på

«Forskrift om husdyrgjødsel». Alle rapportane gjaldt spreining av husdyrgjødsel på frosen eller snødekt mark. Resultatet av meldinga til politiet er at 7 av brukarane har vedtatt forelegg på frå 1500 kroner til 4500 kroner. To av meldingane er framleis under etterforskning hos politiet, ei melding er «henlagt av politiet etter bevisets stilling» og resten av rapportane har det ikkje vore formålstenleg å fylgje opp med melding til politiet fordi det har gått for lang tid før hendinga kunne kontrollerast nærare. Bruka er imidlertid vorte oppfylgde med vanleg forureiningskontroll og det er gitt pålegg der dette har vore formålstenleg.

Første året gjekk det for lang tid mellom hendinga og rapportering/gransking. I 1994 har arbeidet med dette kome under god kontroll og alle rapportane om alvorleg forureining kunne fylgjast opp på ein tilfredsstillande måte.

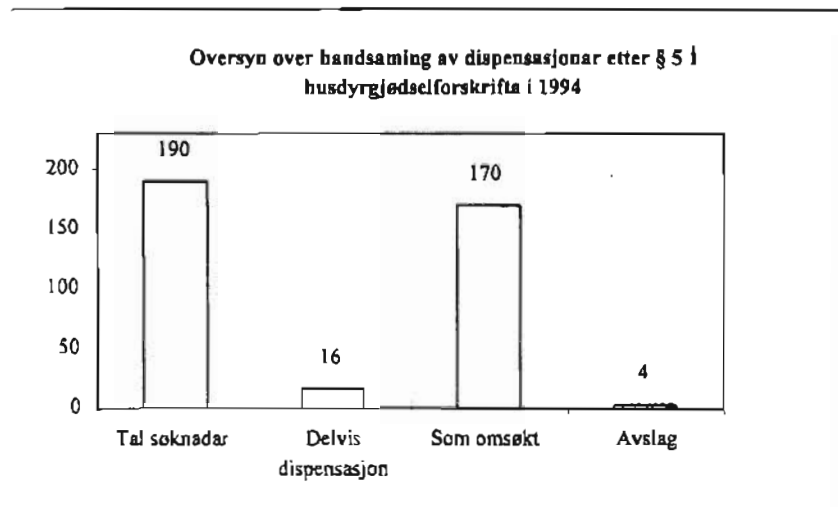
3.4 Dispensasjon for spreining av husdyrgjødsel

I 1994:

Landbrukskontora har handama 190 søknadar om dispensasjon i 1994. Dette utgjer 4 % av bruka med husdyr i fylket. Av søknadane i 1994 er 170 innvilga som omsøkt, 16 har fått avgrensa dispensasjon og 4 søknadar er avslått. Sjå figur 5.

Som tidlegare år vert landbrukskontora kontakta av brukarane før det vert søkt om dispensasjon og saka vert drøfta med brukaren. Det vert då gitt rettleiing til brukaren for å løyse vanskane på beste måte. Dette er hovud-

årsaka til at det er så få avslag på søknadane. I vedlagde tabell nr 9 og figur nr 16 er resultatet av søknadshandsaminga i 1994 vist for kvar kommune.

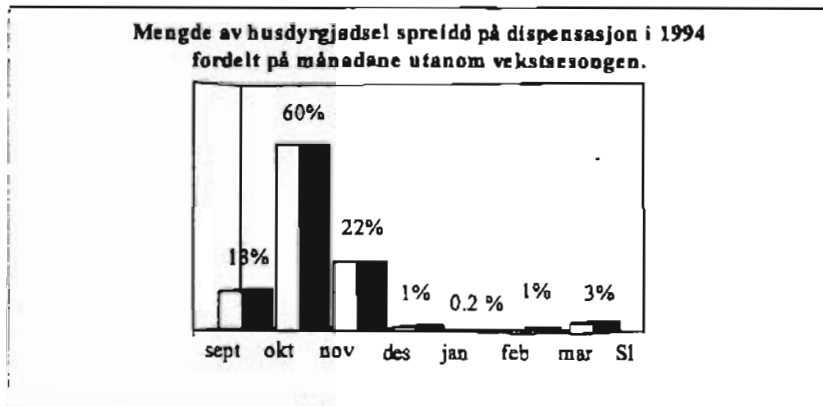
Figur 5

Det er i 1994 spreidd 11478 tonn husdyrgjødsel på dispensasjon i fylket. Dette er omlag 1% av den samla husdyrgjødselproduksjonen i eit år. Det er spreidd 8000 tonn mindre husdyrgjødsel etter dispensasjon enn i 1993. Målt i tonn er dette ein nedgang på 41 % frå 1993 til 1994.

Også for 1994 er det henta inn oversyn over når på året dispensasjon er gitt.

Sjå figur nr 6.

Av husdyrgjødsel spreidd utanom vekstsesongen er 95 % spreidd i september, oktober og november. I 1993 var det tilsvarende talet 80%, noko som syner ei betring i gjødslingsstrategien til bøndene.

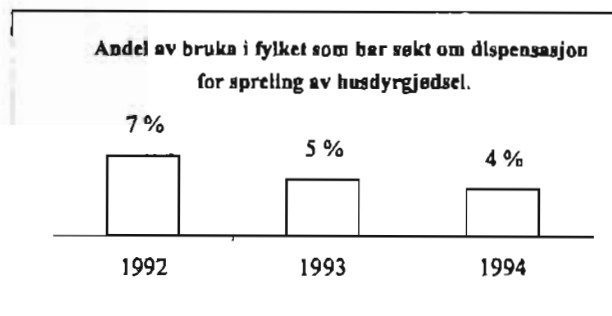

Figur 6

I prosjektperioden:

I heile perioden har det kome inn 871 søknadar om dispensasjon. Detaljane i resultatet av handsaminga er vist i tabell nr 5 nedanfor.

Andelen av bruka som søker om dispensasjon har gått ned frå 7 prosent til 4 prosent i 3-års perioden. Dette er vist i figur nr 7.

Figur 7

Nedgangen i søkandar om dispensasjon indikerer at det er mindre behov for å spreie husdyrgjødsel utanom vekstsesongen enn det var i starten på prosjektperioden. Dette har truleg si årsak i både betre lagerkapasitet og betre gjødslingsstrategi. Ei anna årsak til nedgangen kan vere at ulovleg spreiling på snødekt- eller frosa mark har vorte meldt til politiet. Dette har gjort at dei uheldige sidene ved spreiling utanom vekstsesongen har kome meir i fokus.

Tabell nr. 5: Handsaming av søknad om dispensasjon for spreiling av husdyrgjødsel perioden.

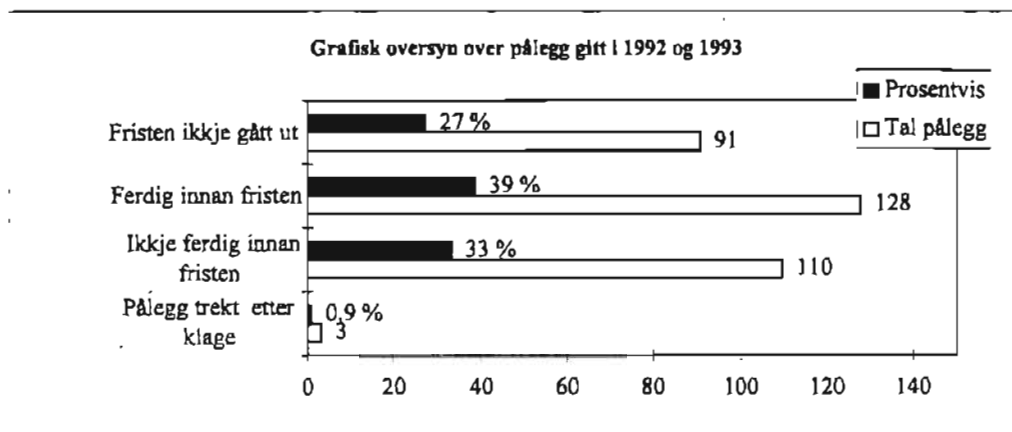
	1992	1993	1994	Sum
Tal søknadar som har fått avslag	5	3	4	12
Tal søknadar som har fått delvis dispensasjon	41	17	16	74
Tal søknadar som er innvilga som omsøkt	351	264	170	785
Sum tal søknadar	397	284	190	871

3.5 Resultat av pålegg frå 1992 og 1993.

I figur nr 8 nedanfor er det vist kva som har skjedd etter at det er gitt pålegg i 1992 og 1993. For pålegg frå 1994 er fristen enno ikkje gått ut.

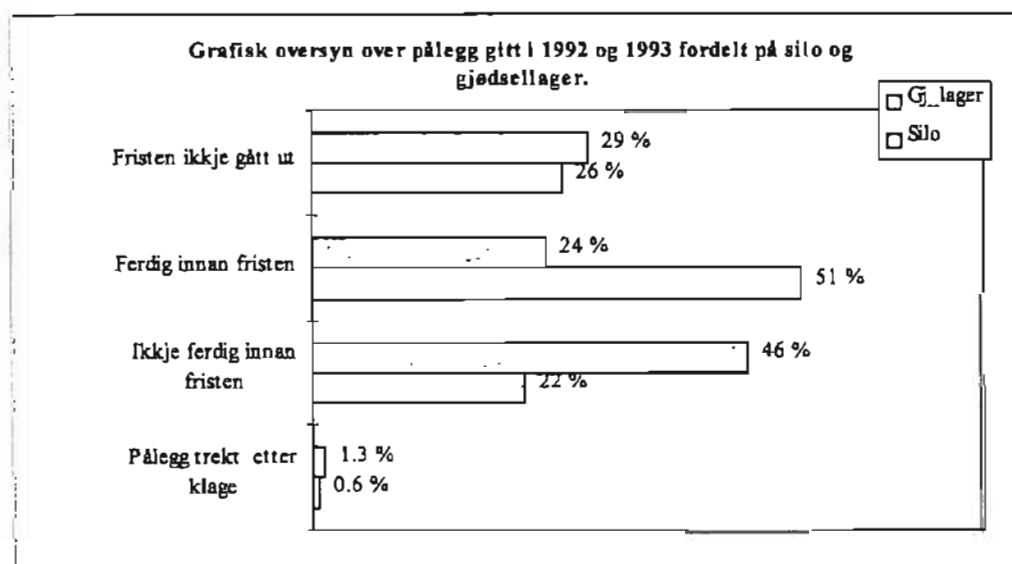
Av i alt 332 pålegg er 128 eller 39% fullt ut etterkomne innan fristen. For 110 av pålegga

Figur 8

(33%) har vi ikkje motteke melding om at dei er etterkomne innan fristen. I denne posten finn vi både tiltak under arbeid, tiltak som er nesten ferdig og i enkelte høve er arbeidet ikkje starta opp. Det ligg føre 4 søknadar om ny frist som ikkje er handsama enno. Nokon nærare statistikk ligg ikkje føre for denne gruppa, men opplysningar om statusen for pålegg som ikkje er etterkomne innan fristen vil verte innhenta frå kommunane før det vert gitt pålegg med gebyr. Det vil såleis ligge føre meir detaljert statistikk til rapporten om statusen til pålegga som skal sendast til SFT innan 31.05.95. For 91 av pålegga (27%) er fristen ikkje gått ut enno.

Ser vi på tiltak på silo og gjødsellager kvar for seg i figur nr 9, går det fram at det er tiltak på gjødsellager som i minst grad og tiltak på silo som i størst grad er gjennomført innan fristen.

Figur 9

Av pålegga i 1992 og 1993 er 5 av pålegga gitt med gebyr og ny frist. To av pålegga med gebyr er etterkomne innan fristen. For to av pålegga er fristen ikkje utgått og der er då eitt pålegg med gebyr der fristen er utgått. Det er gitt melding om at arbeidet er gjort, men kommunen har ikkje gjennomført endeleg kontroll.

Årsaka til at pålegg ikkje er etterkomne innan fristen kan vere ulik frå sak til sak. I fleire høve er det mangel på plan for arbeidet. Dette kan vere ei av årsakene til at pålegg på silo i større grad er gjennomført enn pålegg på gjødsellager, då tiltak på silo oftast krev enklare utgreiing og planlegging. Kommunane og landbruksavdelinga har ikkje hatt nok kapasitet til å ta unna alle rekvisisjonane på planlegging slik at der er eit etterslep på rekvisisjonar frå åra før. I 1994 er det løyvd miljøltskot til 200 nye bruk og gitt tillegsløyving til 39 bruk. Sjøl om 136 bruk fekk pålegg om tiltak i 1994 er det likevel von om køen kan avviklast i løpet av eit par år.

Sume av dei som får pålegg er ikkje klar over at dei må søkje om ny frist når dei har rekvirert planlegging og må vente. Det er viktig at dei som må vente på planlegging vert fylgt opp betre frå kommunane med midlertidige tiltak og ny frist om nødvendig. Nokre av dei som har fått pålegg har imidlertid ikkje teke initiativ til å fylgje opp pålegget. Både sosiale og økonomiske forhold kan ligge bak manglande initiativ. Her må også kommunane ta større ansvar. Dei som ikkje har rekvirert planlegging innan 2 månader etter at pålegget er motteke må kommuna ta kontakt med for å få planprosessen igang. Dei som ikkje har teke initiativ til å fylgje opp pålegga innan fristen vert no gitt nye pålegg med gebyr. I prosjektperioden er det utskreve 11 pålegg med gebyr til 10 bruk. Gjennomsnittleg gebyr er på ca. 21000 kroner.

Strategien i heile perioden har vore å gi relativt kort frist for første gangs pålegg slik at det ikkje skal gå for lang tid før det vert reagert på pålegget. Vanlegvis vert det for pålegg etter forskriftene om pressaft gitt frist til 1. juni og for pålegg etter forskriftene om husdyrgjødsel til 1. oktober året etter. I mange høve er tiltaka så omfattande at det må gjevast ny og lenger frist. Det har difor vore praktisert slik at det skal vere kurant å få forlenga fristen når det kan påvisast at arbeidet med tiltaka treng lenger tid enn det første frist gjev rom for. Det vert då lagt stor vekt på uttalen frå landbruksforvaltninga i kommunane med omsyn til akutt forureiningsfare, omfanget av arbeidet og andre relevante forhold på bruket. Der det er akutt fare for forureining vert det sett vilkår om å gjennomføre midlertidige tiltak straks, sjøl om det vert gitt ny frist for å gjennomføre permanente tiltak.

3.6 Analyseresultat.

I 1994:

I underkant av halvparten av groingsprøvene var ferdig analysert då denne rapporten gjekk i trykken. I ein meir omfattande rapport som kjem ut til våren vil alle resultatata bli presentert og diskutert.

Resultata som no ligg føre viser at 14 av 33 vassdrag blir klassifisert i tilstandsklasse III (nokså dårleg) eller dårlegare. Ni av elvane er karakterisert som lite forureina og naturleg næringsfattige. Berre ei elv er plassert i klasse V, «Svært sterkt forureina», medan fem er plassert i klasse IV, «sterkt forureina». Resultata er presentert i kart, sjå vedlagde kart nr 2.

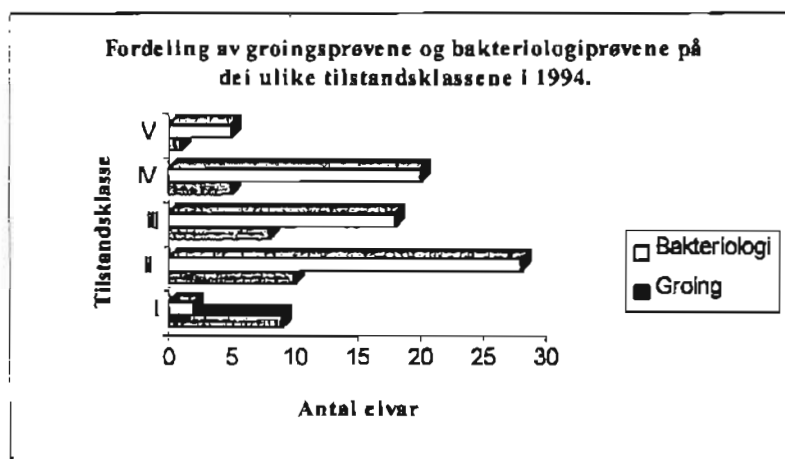
Dei bakteriologiske prøvene er ferdig analysert. Det er tatt prøver frå kvart vassdrag kvar månad frå mai til november. For nokre av vassdraga er det tatt prøver på fleire stader. Resultata er vist i vedlagde tabell nr 11. Resultata varierar frå ingen påviste termostabile koliforme bakterier til over 50 000 pr. 100 ml prøve. Inndeling i tilstandsklasse er i samsvar med SFT-vegleiaren for klassifisering av miljøkvalitet i ferskvatn (Holtan, H. og Rosland, D., 1992)

Vedlagde kart nr 3 viser den geografiske fordelinga av dei ulike vassdraga der tilstandsklassene er markert. Tabell nr 6 nedanfor viser fordelinga av antall bekkar/elvar på tilstandsklassene.

Tabell 6: Klassifisering av vasskvalitet utifrå mengde tarmbakteriar.

Tilstandsklasse	Forureiningsgrad	Koliforme bakt. /100ml	Antall i 1994
I	Lite forureina	<5	2
II	Moderat forureina	5-50	28
III	Markert forureina	50-200	18
IV	Sterkt forureina	200-1000	20
V	Meget sterkt forureina	>1000	5

Ei samanstilling av dei ferdig analyserte groingsprøvene og alle bakteriologi-prøvene frå 1994 er presentert i figur nr 10 nedanfor. Tilstandsklassifiseringa av bakteriologiprøvene er basert på den høgaste verdien i prøveserien, fordi det i denne granskinga er berre 3-5 prøver i kvar serie (jf. veileiar for klassifisering av miljøkvalitet i ferskvatn). I einkilde vassdrag varierte antallet termostabile koliforme bakteriar svært mykje frå månad til månad. Desse resultatata må ein difor berre sjå på som augenblikk-tilstandar som gir indikasjonar på tilførsel av fersk gjødsele eller kloakk. Sjå også vedlagde tabell nr 11.

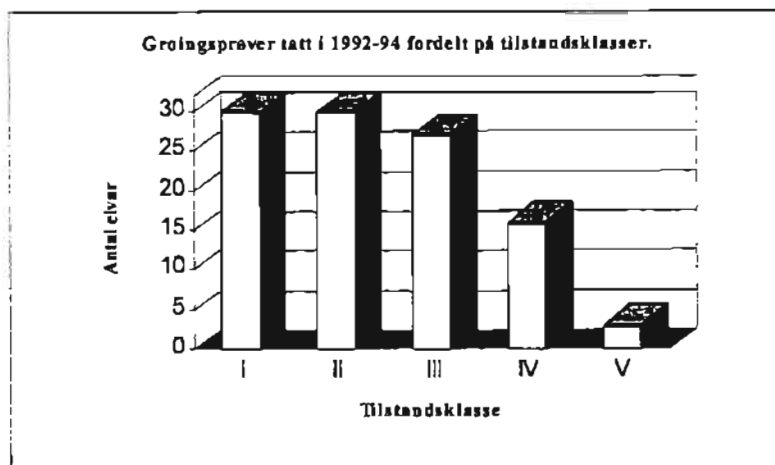

Figur 10.

Dei samla resultatata for kvar elv med tilsvarende tilstandsklasse er vist i vedlagde tabell nr. 10.

Perioden 1992-1994:

For heile perioden 1992-94 er det tatt totalt 150 groingsprøver i 127 ulike elvar. Til no er 106 av desse groingsprøvene analysert og fordelinga mellom dei fem tilstandsklassene er vist i figur 11. Omlag 45% av dei ferdig analyserte groingsprøvene blir klassifisert i tilstandsklasse III (nokså dårleg) eller dårlegare.

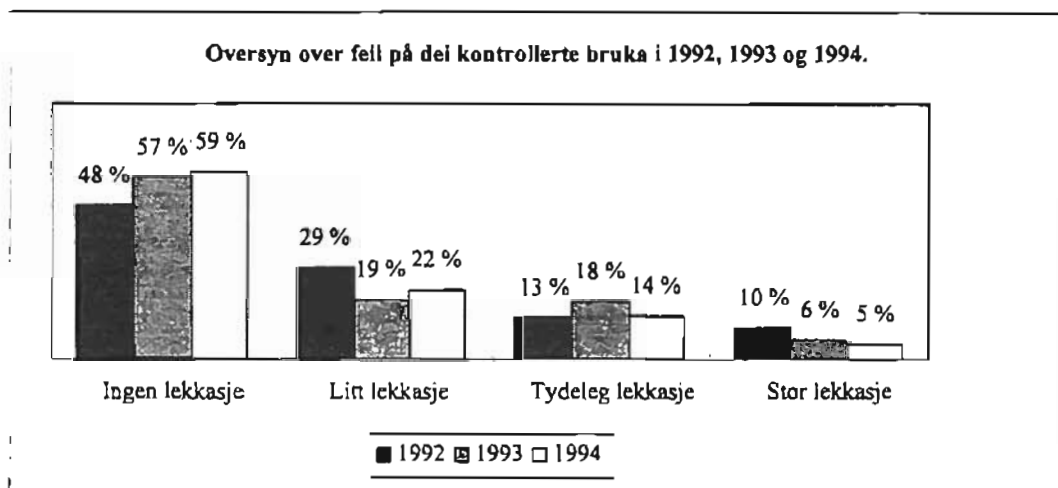

Figur 11.

Kapittel 4: Vurdering, prioritering og tilstand

4.1 Vurdering av kontrollen.

I 1994 har omfanget av kontrollarbeidet vore noko mindre enn i 1993. Omlag 12 % av husdyrbruka i fylket er kontrollert i år, slik at omfanget i 1994 likevel er stort i høve til omfanget i dei fleste andre fylke i landet. I 1993 vart 14 % av husdyrbruka kontrollert og i 1992 vart 9 % kontrollert. Til saman er det i heile perioden kontrollert 1844 bruk, noko som tilsvarar omlag 35 % av bruka med husdyr i fylket. I figur nr 12 nedanfor er resultatene av

Figur 12

kontrollene i dei tre åra samanlikna. Det er ei utvikling i fleire bruk med «Ingen lekkasje» frå 48 % i 1992 til 59 % i 1994. Utviklinga frå 1993 til 1994 er mindre, men peikar i same lei. Utviklinga i talet på bruk med stor lekkasje er også positiv medan tala for litt lekkasje og tydeleg lekkasje syner at det framleis er mange feil å finne, sjøl om tendensen er mindre alvorlege feil etterkvart. Ettersom det vert valt ut bruk som ikkje har hatt kontroll før i perioden og bruk med feil ofte vert valt ut, ventar ein ikkje å finne så stor utvikling i feilprosenten i dei tre prosjektåra. Ein tilfeldig kontroll ville truleg vise at det er vesentleg færre bruk med feil i 1994 enn i 1992.

Alle bruk som får pålegg skal enterkontrollerast. Der det er sett iverk tiltak vert det kontrollert om resultatet er tilfredsstillande når tiltaket er utført. Dei som ikkje har meldt frå om tiltak innan fristen får ny kontroll. Desse kontrollene som vert gjort for å verifisere resultatet av pålegg, vert ikkje rekna som kontrollar i dei tala som er vist ovanfor. Bruka kan få besøk både ein og fleire gongar før kontrolløren godkjenner tiltaket. Kontrollarbeidet er såleis vesentleg meir omfattande enn kontrolltala i tabellane viser. Talet på slike kontrollar har ein ikkje statistikk over, men talet vil over tid bli større enn talet på pålegg då alle som får pålegg vert etterkontrollert minst ein og ofte fleire gongar. For heile fylket vert det utført omlag 150 etterkontrollar årleg.

4.2 Endring i prioritering av arbeidsoppgåver og tiltak.

Etter ein intensiv periode der det først og fremst er forsøkt å få utbetra anlegg med store feil, bør det vurderast om utval av bruk til kontroll i større grad skal vere tilfeldig. Dette vil medverke til å unngå driftsfeil og til å vedlikehalde anlegga på ein god måte. Det bør vurderast om omfanget av kontrollarbeidet kan reduserast noko i dei komande åra. Årleg kontroll av 500 bruk vil utgjere ca. 10 % av bruka med husdyr i fylket. Kontroll på 5-10 % av bruka vil vere eit akseptabelt nivå samanlikna med nivået på andre kontrollar i landbruksforvaltninga. På bruk utan husdyr er det mest aktuelt med kontroll i høve til forskrift om bakkeplanering. Her bør det vere tilfredsstillande med kontroll ved synlege tiltak som kan vere i strid med forskriftene.

Røynslene som er gjort i prosjektet viser at det er viktig med oppfølging av kontrollarbeidet på kommunenivå med telefonkontakt, rundskriv og møter for informasjon, motivering og opplæring. Ansvarleg hos Fylkesmannen bør vitje kommunar der kontrollarbeidet av ein eller annan grunn står svakt. Dette er serleg aktuelt der det er mangel på kvalifisert personell i ein periode, der det er nye kontrollørar eller der sakene er spesielt vanskelege å løyse.

Bruk som har fått pålegg bør fylgjast opp både av landbruksforvaltninga i kommunane og av ansvarleg hos Fylkesmannen. Kommunane bør ha ansvaret for å sjå til at pålegg vert etterkomne og å rapportere til Fylkesmannen. Fylkesmannen bør ha ansvaret for å fylgje opp med gebyr og andre tiltak der pålegga ikkje vert etterkomne.

I dei fleste kommunane har arbeidet med kontrollen vorte prioritert. Arbeidet med å fylgje opp pålegga er intensivert. Fleire bruk står på venteliste for å få planlagt tiltak og mange bruk treng også økonomisk rettleiing og planlegging før det vert funne ei tilfredsstillande løysing på tiltak mot forureining. Ressursane til planlegging av tiltak ser ut til å vere for små både i kommunane og hos Fylkesmannen.

Årlege informasjonsmøter for alle kontrollørane og vitjing i nokre kommunar bør prioriterast. Årleg informasjon bør samordnast i andre møter mellom Fylkesmannen og kommunane. Det bør leggjast større vekt på oppfølging av pålegga både frå kommunen og frå Fylkesmannen og metodane med dette bør vidareutviklast til fastare rutiner på baa forvaltningsnivå. Databaserte hjelpemiddel bør oppdaterast og tilpassast den ordninga som vert valt for framtida.

4.3. Tilstanden i vassdraga.

I 1994 har omfanget av kontrollen i vassdraga vore stor, heile 77 elvar og bekkar i 74 vassdrag i 27 kommunar er kontrollert med omsyn til bakteriologi og groing. I alt 27 vassdrag er, når rapporten blir skriven, analysert både med omsyn til groing og bakteriologi. I 8 av vassdraga er tilstandsklassen, både med omsyn til groing og bakteriologi, dårlegare enn klasse III, det vil seie «nokså dårleg» eller dårlegare. Heile 11 vassdrag er sett i tilstandsklasse I og II, «god» eller «mindre god» med omsyn til både groing og bakteriologi. Berre eit vassdrag er klassifisert i tilstandsklasse I, «god», både med omsyn til groing og bakteriologi.

Kapittel 5: Oppsummering

5.1 Føremål

Dei viktigaste føremåla med prosjektet etter prosjektplanen er:

- * Betre ressursutnytting.
- * Større kostnadseffektivitet.
- * Større ansvarleggjering av sektorane.

5.2 Utført arbeid.

5.1.1

I prosjektperioden er det utført førstegangskontroll på 1844 gardsbruk der gjødsellager siloanlegg og pressaftanlegg er kontrollert. Det er under førstegangskontrollen registrert ei rekke tilleggssopplysningar med omsyn til avling, gjødsling, gjødslingspraksis m.m. som vil bli systematisert når EDB-programmet (Emil) er ferdig. I kontrollrapporten har kontrolløren gitt ei vurderinga av forureininga og av kva tiltak som må settast i verk. Dette har resultert i både rettleiing til brukarane og til pålegg om tiltak mot forureining. Det er gitt 505 pålegg om tiltak på 398 bruk i prosjektperioden og 717 bruk har fått rettleiing for betre å kunne forebygge forureining frå bruket. Talet på bruk som har fått pålegg utgjer 22 % av talet på bruk som er kontrollert. I samband med oppfylgjing av pålegga vert det årleg utført meir enn 100 etterkontrollar.

Landbrukskontora har handsama 871 søknadar om dispensasjon frå §5 i husdyrgjødsel-forskriftene. Detaljane i handsaminga går fram av avsnitt 3.4.

Det er frå landbrukskontora sendt inn 18 rapportar om alvorlege brot på forskriftene. Desse rapportane er fylgt opp frå prosjektleiaren med rapport til miljøvernavingdelinga og med pålegg der dette var naudsynt. Miljøvernavingdelinga har meldt 10 tilfelle til politiet og 7 brukarar har vedteke forelegg.

Arbeidet med kontrollen er fylgt opp gjennom vitjing i kommunane og regionkurs der prosjektleiaren har drøfta felles problem med kontrollørane. Kontrollen er elles fylgt opp gjennom rundskriv, rapporteringsskjema og gjennom telefonkontakt med kontrollørane. Prosjektleiaren drøftar elles kontrollarbeidet med kontrollørane etterkvart som problem oppstår.

Det er utarbeidd ei brosjyre med informasjon til gardbrukarane om prosjektet. Prosjektleiaren har også arbeidd med informasjon i regionpresse og lokalkringkasting og standard informasjon til bruk ved landbrukskontora. Det er utarbeidd standard skjema for kontrollrapport. Skjema for årleg rapport frå landbrukskontora er revidert og redusert til 2 skjema. Skjema for dispensasjon frå § 5 i «Forskrift om husdyrgjødsel» er også omarbeidd og forbetra. Det er utarbeidd eit eige skjema til bruk for rapportering av alvorlege brot på føresegnene.

Alle relevante data om pålegga som namn på brukar, gardsnummer, bruksnummer, påleggsdato og fristar m.m er samla i ein eigen database slik at ein til ei kvar tid kan få oversyn over pålegg som er meldt ferdig, pålegg der fristen er gått ut m.v. Databasen kan vidareutviklast til eit Foxpro-basert program for hansaming av pålegg. Kopi av påleggsbrevet vert arkivert kommunevis i eigen perm for kvart år.

Prosjektleiaren har hatt månadlege møter med overingeniør Reidun Sem Kallestad frå miljøvernavdelinga for rapportering og samordning av arbeidet.

5.2.2. Vassdragskontroll.

Miljøvernavdelinga har stått for kontrollen i vassdraga. I heile perioden er 127 elvar og bekkar kontrollert. Alle prøvene er tekne i vassdraga året etter at landbrukskontrollen har kontrollert bruk i området. Sidan vi ikkje har tidlegare kontrollar i vassdraga å samanlikne med kan vi ikkje seie om landbrukskontrollen har forbetra tilstanden i vassdraga. Kommunane vil på grunnlag av desse kontrollane i vassdraga ha eit godt hjelpemiddel til å sette miljømål for vassdraga.

I vedlagde tabell nr 13 er det vist eit kommunevis oversyn over vassdrag med prioritering og talet på kontrollerte bruk saman med talet på kontrollstader i vassdraget og tilstandsklasse basert på groing. Tabellen viser at alle kommunane, untatt to, stort sett berre har kontrollert bruk i prioriterte vassdrag eller sjøområde. Giske og Sandøy har ingen prioriterte område.

5.3 Vurdering for 1994.

Omfanget av kontrollane i 1994 vart noko mindre enn det først vart lagt opp til. Kontrollfrekvensen er likevel tilfredsstillande i dei fleste kommunane.

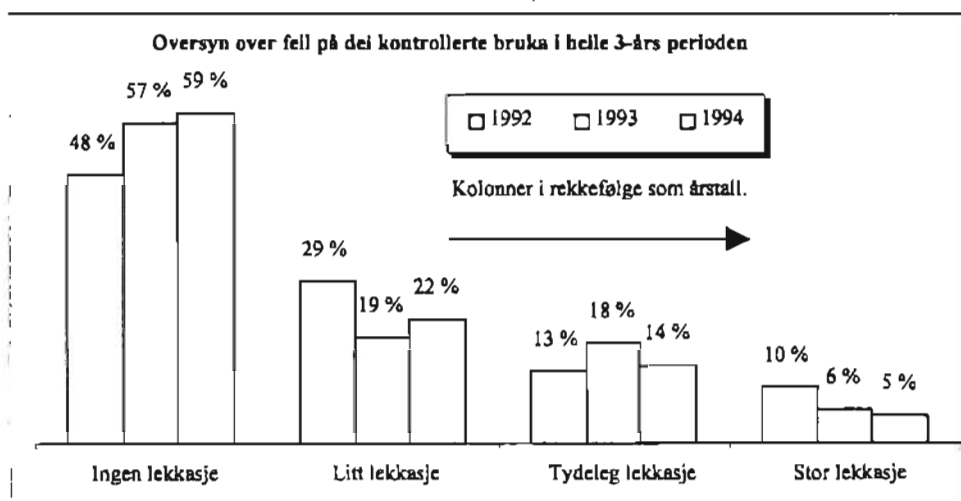
Vi har førebels ikkje oversyn over talet på bruk i dei ulike vassdraga og kor stor del av bruka som har hatt kontroll. Miljøvernavdelinga vil gjenta vassdragskontrollen om eit par år.

Kapittel 6: Fylkesmannen si evaluering av prosjektet.

Prosjektet «Utvida miljøvernengasjement for jordbruksetaten i Møre og Romsdal» er, etter ei tre-årig prosjektperiode, avslutta etter planen. Som det går fram av kapittel 2 og 3 er det gjennomført eit stor tal førstegangskontrollar. Omlag tredjedelen av gardsbruka i fylket er kontrollert. Der det er fare for forureining er kontrollarbeidet fylgt opp med pålegg om tiltak og etterkvart ny kontroll, for å sjå til at nødvendige tiltak vert sett iverk på ein tilfredsstillande måte. I samband med kontrollen vert det gjennomført ei omfattande registrering av data som er viktige for å vurdere forureiningsfaren frå bruket og som grunnlag for vurdering av tiltak mot forureining.

Figur nr 13 nedanfor viser at andelen av bruk med «Ingen lekkasje» har gått opp og andelen av bruk med «Stor lekkasje» har gått ned i perioden.

Figur 13

Dette resultatet kjem fram sjøl om det for kvart år er valt ut nye bruk til kontroll, og viser at det er gjort ein stor innsats med å få bukt med dei største forureiningskjeldene i landbruket og at tilstanden med omsyn til forureining frå bruka har vorte betre i perioden.

Etter dei opplysningane som er innhenta i samband med spreiekontrollen er det grunn til å tru at spreieing av husdyrgjødsel utanom vekstsesongen har gått vesentleg ned i perosjektperioden. Dette må ein sjå på som resultat av både retteleiingsarbeidet som vert gjort i samband med kontrollen og av ein betre informasjon om konsekvensane av ulovleg spreieing. Mindre spreieing av husdyrgjødsel utanom vekstsesongen vil ha stor effekt på reduksjonen av næringsstoff til vassdraga.

Prøveprosjektet viser at ein sektor gjennom delegasjon av myndighet kan ta miljøvernansvar slik at den totale innsatsen blir auka. Gjennom dette har også sektoren fått påverka sine egne oppgåver slik at miljøvernomsynet er blitt meir integrert i tankegang og arbeid. Ei ansvarleggjering av sektoren kan påvisast.

Tilsette ved landbrukskontora har utført eit omfattande arbeid med kontroll av forureining og registrering av ulike data som er nyttige og nødvendige i arbeidet med å vurdere

---

forureinings situasjonen og aktuelle tiltak på kvart enkelt bruk. Det er samtidig gitt rettleiing til brukarane om korleis dei kan gå fram for å rette på forhold som ikkje er forureiningsmessig tilfredsstillande. Rettleiinga omfattar både tekniske tiltak, planlegging og finansiering. Rettleiinga kan også omfatte andre aktuelle fagemne. Dette fører til god utnytting av personellressursane ved jordbruksetaten. Det store omfanget av kontrollarbeidet har imidlertid ført til at planleggingskapasiteten har vorte redusert slik at ein del av dei som har fått pålegg må vente på planlegging. Dette er ei av årsakene til at ein del av pålegga ikkje er etterkomne innan fristen.

Kunnskapen ein får gjennom kontrollane er til stor nytte i arbeidet med prioritering av tekniske miljøtiltak. Det er, etter dei erfaringane vi har hausta i prosjektet, positivt at kontrolløren også har ansvar for rettleiing, planlegging og finansiering av tiltak. Med bakgrunn i dei resultata som ligg føre er det grunn til å tru at dette har gitt ein positiv samordningseffekt. Arbeidet i prosjektet har gitt klart større ansvarskjensle og større motivasjon både hos yrkesutøvarane i jordbruket og hos dei som arbeider i prosjektet i jordbruksetaten. Dei som arbeider i landbruket er også positive til, og ser trongen for miljøtiltak. Det har ikkje ført til store problem å kombinere rolla som kontrollør og rådgjevar sjøl om sume har gitt uttrykk for at kontrollarbeidet i enkelte høve kan verke negativt for rådgjevinga. Dette er imidlertid ikkje noko nytt, då landbrukskontora lenge har hatt kontrolloppgåver i samband med m.a. investeringsstilskot. Dei problema som kan oppstå i ein slik samanheng kan løysast gjennom opplæring og trening.

I prosjektperioden er jordbruksetaten omorganisert. Fylkesdelen av jordbruksetaten er lagt under Fylkesmannen, landbruksavdelinga. Kommunedelen av jordbruksetaten er lag til kommunane. Omorganiseringa har hittil ikkje ført til merkbare vanskar i arbeidet med forureiningskontrollen.

Landbrukssektoren har hatt og har fortsatt ei sterk binding vertikal gjennom landbruksetaten frå sentralt til lokalt hald. Mykje av verkemiddelbruken i sektoren vil fortsatt bli styrt, fordelt og kontrollert gjennom dette etatssystemet. Det er difor store fordelar i at dette systemet ivaretar miljøvernomsynet på ein best mogleg måte. Gjennom forsøket er det vist at alle aktørane har auka innsatsen sin og gjort ein betre jobb enn tidlegare.

Ved forsøket har Miljøvernavdelinga kunne fått konsentrere rolla si omkring overvaking og måldiskusjon. Miljøvernavdelinga har dermed fått eit svært godt utgangspunkt for vidare arbeid med spørsmål omkring formulering av mål for vassforekomstar m.v., spørsmål som også vil ha stor interesse i samband med arbeid i kommunane med mål for vassforekomstane, hovudplan avløp m.v. Ein vurderer situasjonen slik at arbeidet med kontroll og overvaking ikkje på langt nær ville ha kome så langt, hatt det omfang m.v. ved at arbeidet var blitt overført til kommunane åleine. Ved den modellen som er prøvd ut har også Miljøvernavdelinga fått reindyrka si rolle. Tidlegare måtte vi vere opptatt av meir praktiske sider på dei enkelte gardsbruka/anlegga. Ved delegasjon til kommunen ville ein truleg måtte oppretthalde noko av denne kompetansen/aktiviteten. For arbeidet i Miljøvernavdelinga representerer derfor forsøket ei stor forbetring.

Fylkesmannen vil, med bakgrunn i resultatet av prosjektet, rå til at arbeidet med forureiningskontrollen vert organisert etter eit tilsvarande mønster for framtida.

Liste over vedlegg:

Kart:

Kart nr 1: Prioriterte områder mot landbruksforureining.

Kart nr 2: Tilstandsklasser -Groing 1994.

Kart nr 3: Termotabile koliforme bakteriar, tilstandsklasser.

Kart nr 4: Omfanget av kontrollane i kommunane i prosjektperioden vist grafisk på kart.

Tabellar:

Tabell nr 7, Resultatet av kontrollen i 1994, vassdragsvis, 5 sider.

Tabell nr 8, Resultatet av kontrollen i 1994, kommunevis, 2 sider.

Tabell nr 9, Rapport om dispensasjon etter § 5 i husdyrgjødselsforskrifta for 1994, 2 sider.

Tabell nr 10, Resultat frå landbruksovervaking 1994.

Tabell nr 11, Termotabile koliforme bakteriar i landbrukspåverka vassdrag, 1994.

Tabell nr 12, Resultatet av kontrollen i perioden, pålegg m.m., kommunevis, 2 s.

Tabell nr 13, Vassdrag som er kontrollerte og overvaka i prosjektperioden.

Tabell nr 14, Resultatet av kontrollen i perioden ,omfang og feilprosent, 2 sider.

Tabell nr 15, Rapport om dispensasjon etter § 5 i husdyrgjødselsforskrifta for perioden, 2 sider.

Tabell nr 16, Oversyn over type feil fordelt på feilklassar kommunevis, 2 sider.

Figurar:

Figur nr 14, Oversyn over av tal kontrollerte bruk, tal bruk med feil og tal pålegg, 1994.

Figur nr 15, Oversyn over av tal kontrollerte bruk, tal bruk med feil og tal pålegg, perioden.

Figur nr 16, Dispensasjonar etter § 5 for spreining utanom sesongen 1994. Vist kommunevis.

Figur nr 17, Variasjonen i feilprosenten i kommunane frå 1992 til 1994.

Figur nr 18, Dispensasjonar etter § 5 i husdyrgjødselsforskrifta. For heile perioden.

Andre vedlegg:

1. Rapportskjema for forureiningskontroll i landbruket, 4 sider.

2. Søknad om dispensasjon for spreining av husdyrgjødsel utanom vekstsesongen, 2 sider.

3. Skjema: «Feltobservasjonar-Begroing.»

4. Skjema: «Rapport 1», for rapportering frå kommunane til Fylkesmannen, 2 sider.

5. Skjema: «Rapport 2», for rapportering frå kommunane til Fylkesmannen, 1 side.

6. Skjema: «Protokoll for miljøtilsyn.», til bruk i kommunane, 1 side.

7. Skjema: «Melding om forureining i landbruket», 1 side.

8. Liste over publikasjonar.

9. Brosjyre : «Informasjon om forureiningskontroll i landbruket.»

10. Brosjyre: «Sats på Husdyrgjødsel.»

Veldlagde kart:

Kart nr 1: Prioriterte områder mot landbruksforureining.

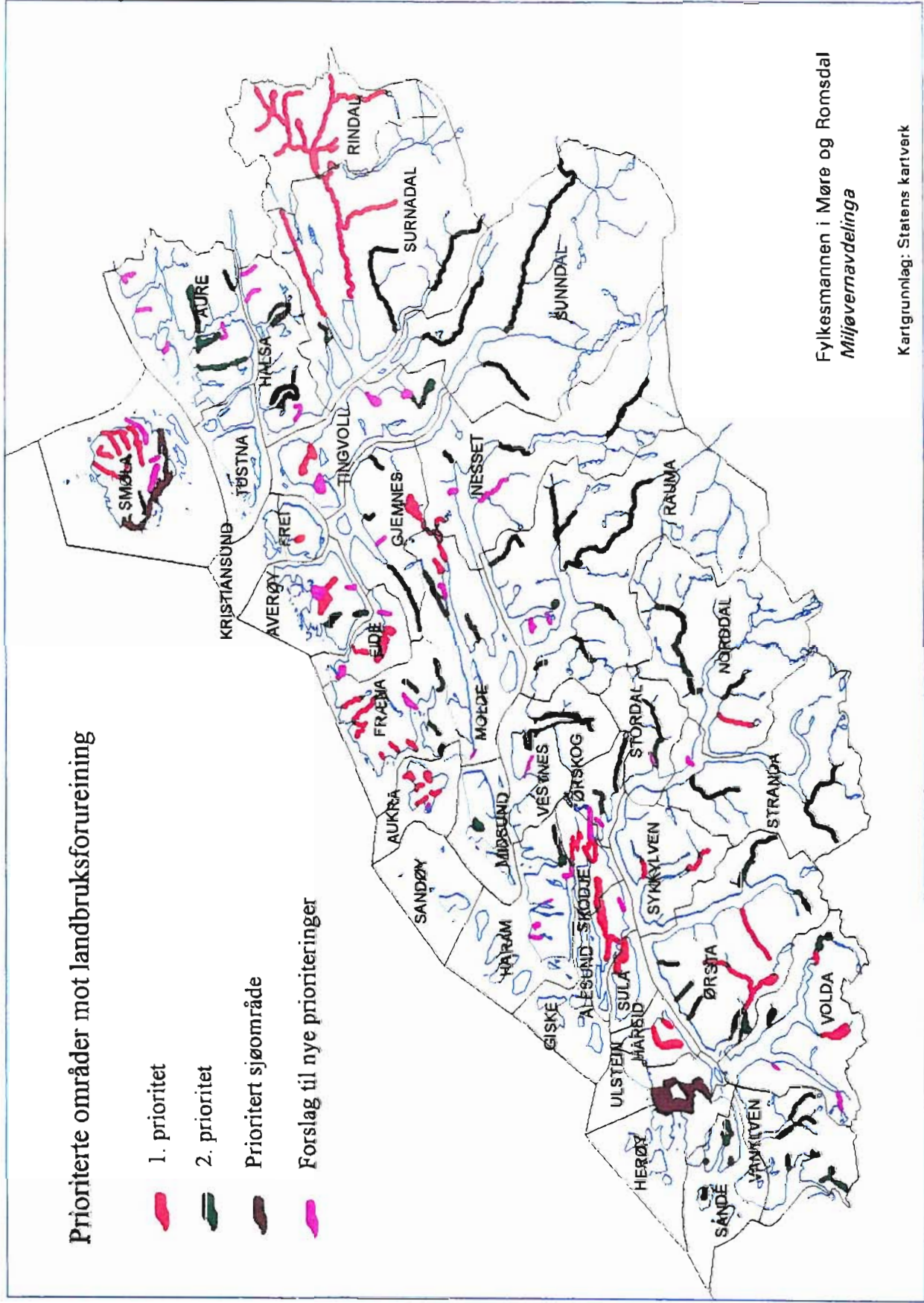
Kart nr 2: Tilstandsklasser-Groing 1994.

Kart nr 3: Termostabile koliforme bakterier, tilstandsklasser.

Kart nr 4: Omfanget av kontrollane i kommunane

Prioriterte områder mot landbruksforureining

- 1. prioritet
- 2. prioritet
- Prioritert sjøområde
- Forslag til nye prioriteringer

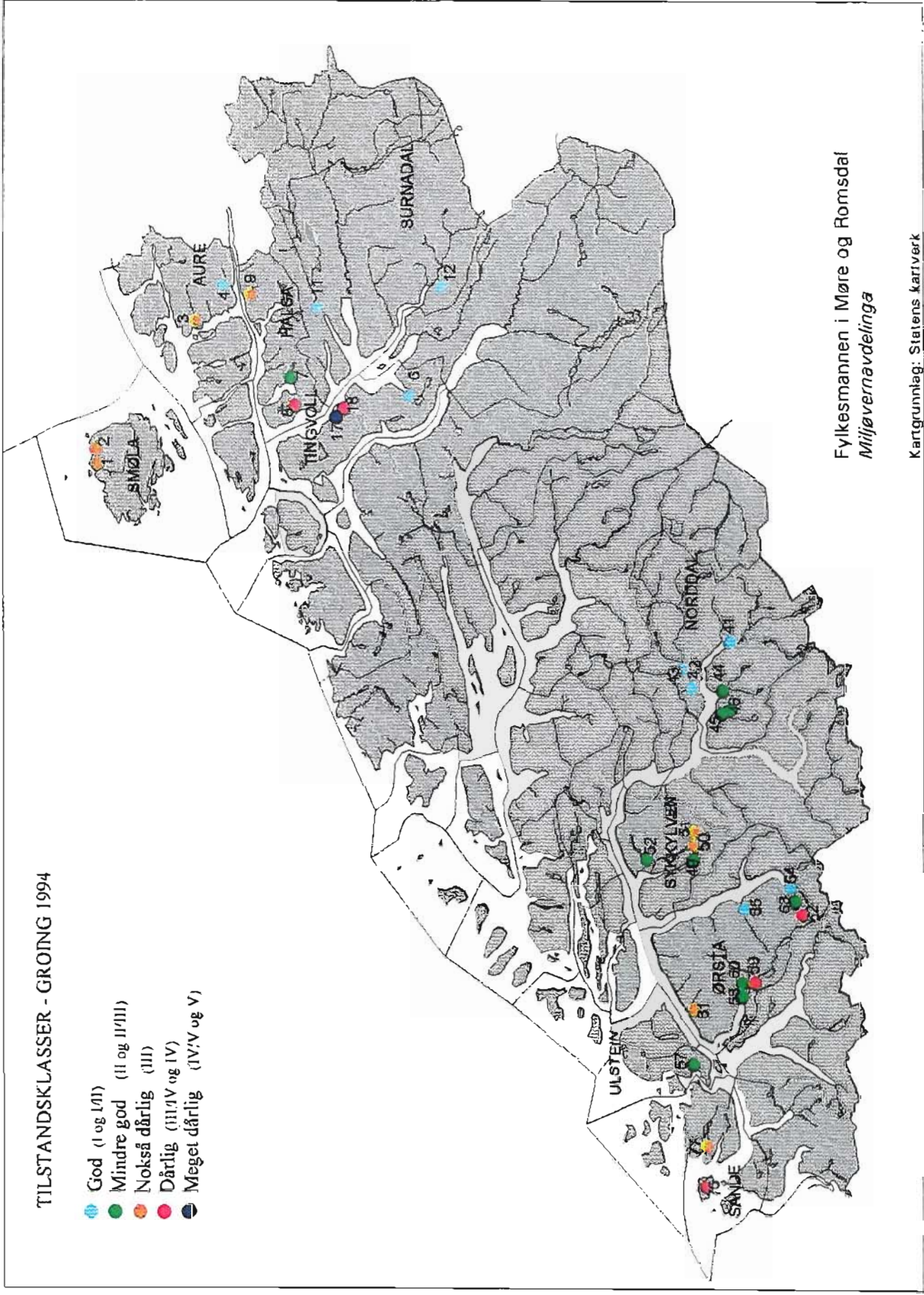

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Miljøvernavdelinga

Kartgrunnlag: Statens kartverk

TILSTANDSKLASSE - GROING 1994

- God (I og I/II)
- Mindre god (II og II/III)
- Nok så dårlig (III)
- Dårlig (III/IV og IV)
- Meget dårlig (IV/V og V)

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Miljøvernavdelinga

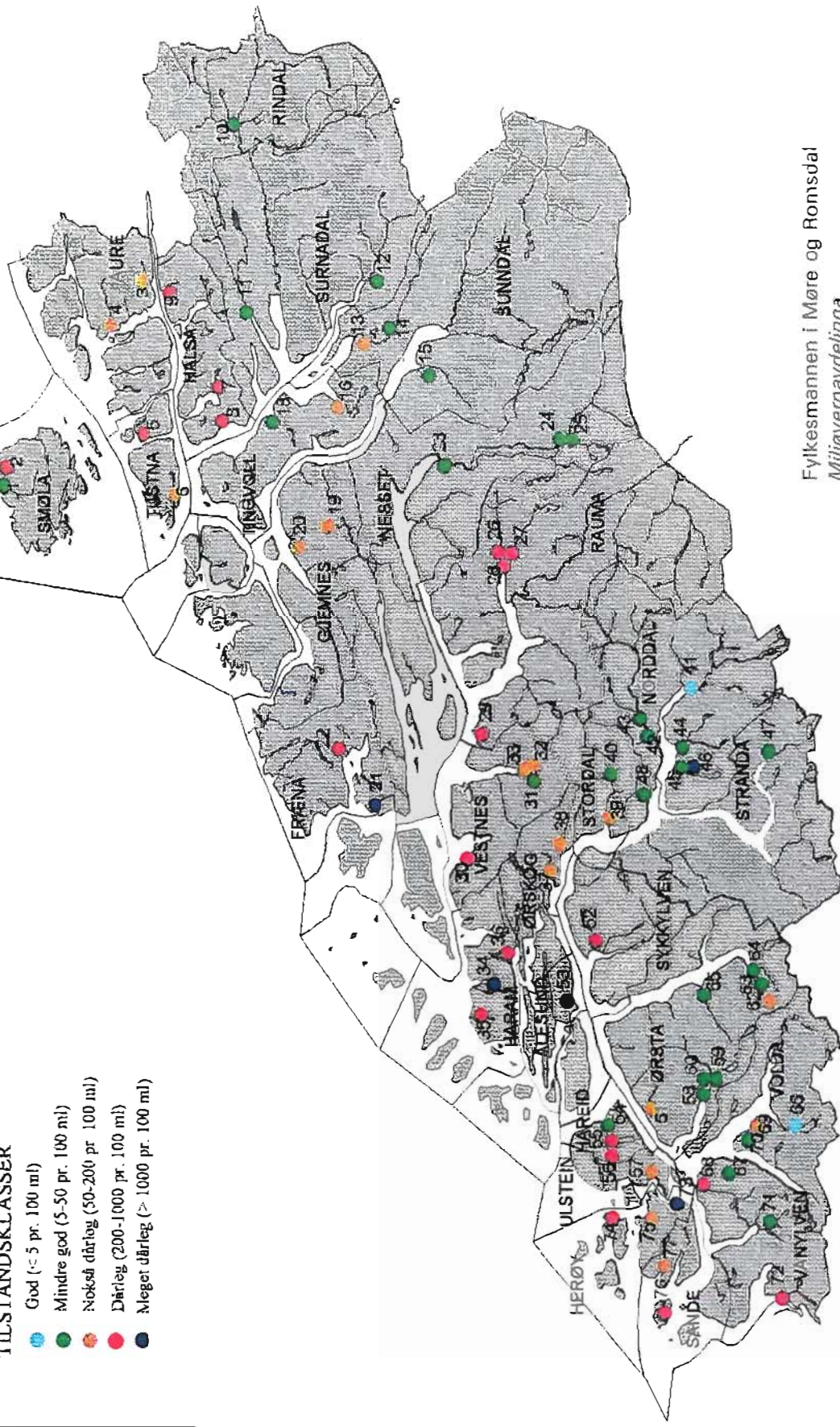
Kartgrunnlag: Statens kartverk

TERMOSTABILE KOLIFORME BAKTERIAR

TILSTANDSKLASSER

- God (< 5 pr. 100 ml)
- Mindre god (5-50 pr. 100 ml)
- Nokst dårlig (50-200 pr. 100 ml)
- Dårlig (200-1000 pr. 100 ml)
- Megst dårlig (> 1000 pr. 100 ml)

-
-
-
-
-

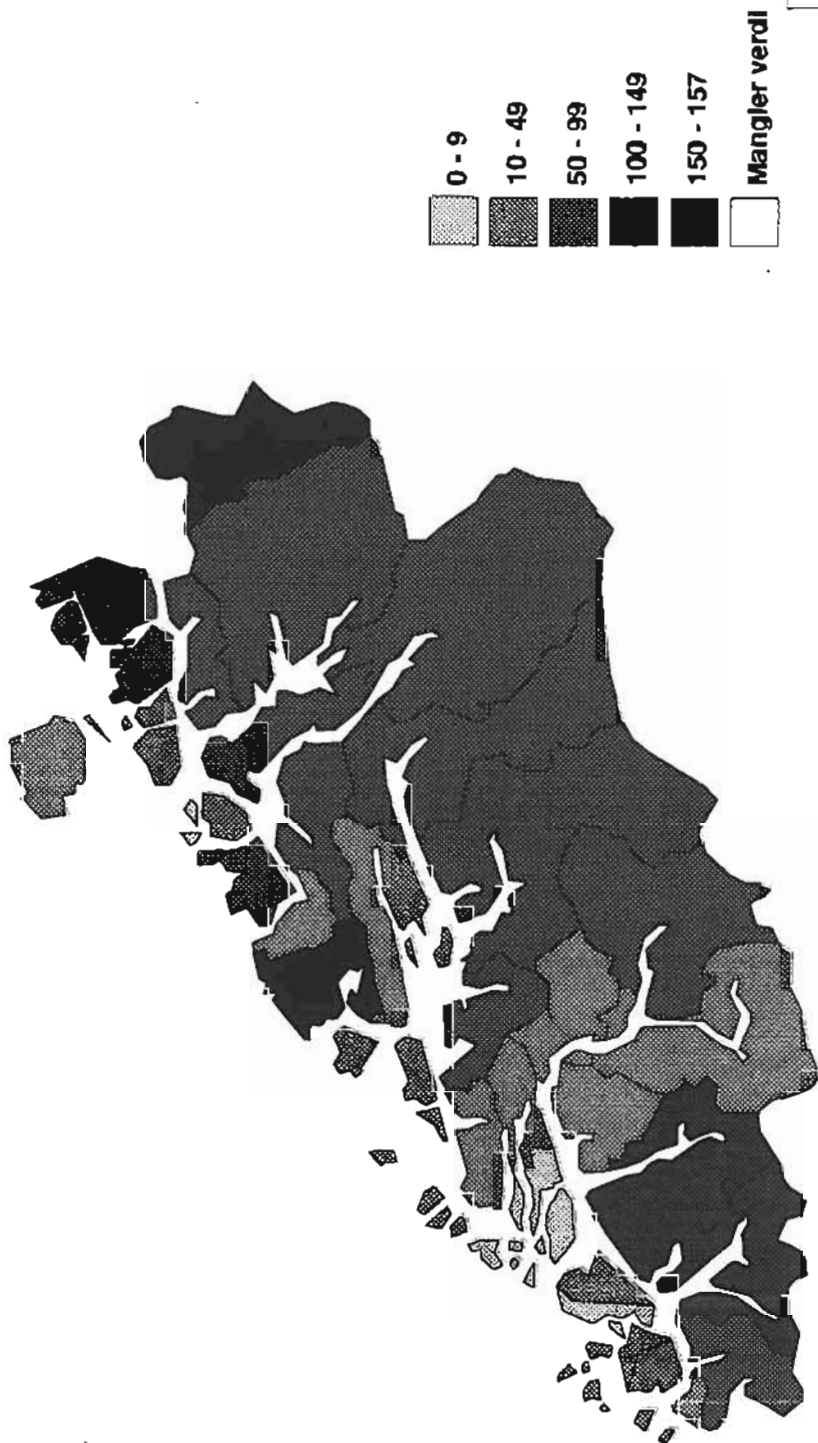

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Miljøvernavdelinga

Kartgrunnlag: Statens kartverk

Møre og Romsdal

Kart nr 4: Omfanget av kontrollane i kommunane i perioden.

Veldlagde tabellar:

Tabell nr 7, Resultatet av kontrollen i 1994, vassdragsvis, 5 sider.

Tabell nr 8, Resultatet av kontrollen i 1994, kommunevis, 2 sider.

Tabell nr 9, Rapport om dispensasjon etter § 5 i husdyrgjødselsforskrifta for 1994, 2 sider.

Tabell nr 10, Resultat frå landbruksovervaking 1994.

Tabell nr 11, Termotabile koliforme bakteriar i landbrukspåverka vassdrag, 1994.

Tabell nr 12, Resultatet av kontrollen i perioden, pålegg m.m., kommunevis, 2 s.

Tabell nr 13, Vassdrag som er kontrollerte og overvaka i prosjektperioden.

Tabell nr 14, Resultatet av kontrollen i perioden ,omfang og feilprosent, 2 sider.

Tabell nr 15, Rapport om dispensasjon etter § 5 i husdyrgjødselsforskrifta for perioden, 2 sider.

Tabell nr 16, Oversyn over type feil fordelt på feilklassar kommunevis, 2

Utvida miljøvernengasjement" 1994.

Resultatet av kontrollen i tal bruk kontrollert, tal anlegg med feil og disponering av pressaft av pressaft.

* Fordelt på vassdrag.

Knamn	Vassdrag	Gjødsellager		Silo						Pressaftanlegg				Disponering	
		Lekkasje (kl. 1-4) frå		Lekkasje (kl. 1-4) frå						Lekkasje (kl. 1-4) frå				pressaft	
		bruk	Tal	gjødsellager	kl_1s	kl_2s	kl_3s	kl_4s	kl_1p	kl_2p	kl_3p	kl_4p	gjødsel.	foring	anna
Sula	Vågevått	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ålesund	Ellingsøyfjord	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Stranda	Geirangerelva	3	3	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3	0
Molde	Diverse	8	7	1	0	0	0	7	1	0	0	0	0	8	0
Frei	Fjorden	4	3	0	0	1	0	3	1	0	0	0	2	2	1
Frei	Bolgavassdr.	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Gjemnes	Batnfjordselva	5	2	1	2	0	0	3	1	1	0	5	0	0	0
Gjemnes	Osenvasdraget	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0
Gjemnes	Aspåsmyran	2	2	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	2
Gjemnes	Fjorden	14	9	3	1	1	0	4	7	3	0	0	0	1	0
Eide	Vassgård Vassdr.	6	5	1	0	0	0	5	1	0	0	5	1	0	5
Eide	Nås Vassdr.	11	9	1	1	0	0	7	2	2	0	8	0	3	7
Eide	Lyngstad Vassdr.	3	3	0	0	0	0	2	0	1	0	2	0	1	2
Eide	Til sjømråde	2	2	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	2
Norddal	Valdalselva	13	9	4	0	0	0	6	3	4	0	10	1	0	13
Norddal	Eidsdalselva	5	4	1	0	0	0	1	2	2	0	1	1	2	3
Averøy	Bådalselva/Baelva	18	16	1	0	1	0	14	1	2	1	14	3	1	13
Averøy	Utheim/Follandeliv	5	5	0	0	0	0	3	1	1	0	4	0	1	5
Averøy	Andre vassdrag	2	0	0	2	0	0	2	0	0	0	1	0	0	2
Rauma	Rødven/Bygda	3	2	0	1	0	0	2	0	0	1	2	0	0	2
Rauma	Rabbegrova/Rødvi	2	1	0	1	0	0	2	0	0	0	2	0	0	1
Rauma	Eidselva	5	4	1	0	0	0	4	1	0	0	4	0	1	1
Rauma	Nordvika	3	3	0	0	0	0	3	0	0	0	3	0	0	2

Utvida miljøvernengasjement" 1994.

Resultatet av kontrollen i tal bruk kontrollert, tal anlegg med feil og disponering av pressaft av pressaftL

Knamn	Vassdrag	Tal bruk	Gjødsellager						Silo				Pressaftanlegg				Disponering pressaft			
			Lekkasje (kl. 1-4) frå gjødsellager						Lekkasje (kl. 1-4) frå siloanlegg				Lekkasje (kl. 1-4) frå pressaftanlegg				gjødsL	foring	anna	
			kl_1g	kl_2g	kl_3g	kl_4g	kl_1s	kl_2s	kl_3s	kl_4s	kl_1p	kl_2p	kl_3p	kl_4p	gjødsL	foring				anna
Rauma	Hamrevågen	2	1	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0
Rauma	Breivika	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
Rauma	Isa	2	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
Rauma	Isfjorden	2	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	2
Rauma	Glutra	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0
Rauma	Rauma	4	4	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0	3	1	0	0	4	0	0
Rauma	Istra	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Rauma	Måna	6	2	3	1	0	0	5	1	0	0	0	0	6	0	0	0	4	0	1
Rauma	Vågen	5	2	2	0	0	1	4	1	0	0	0	0	3	1	0	1	2	0	3
Rauma	Fjorden/Vågstr.	2	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	1
Rauma	Storelva/Hjelvik	3	3	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	2	1	0	0	2	0	1
Neset	Eira	15	10	1	4	0	0	9	4	1	1	1	15	0	0	0	0	11	0	4
Neset	Langfjorden	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Neset	Aura	11	10	1	0	0	0	10	1	0	0	0	10	0	1	0	0	9	0	2
Ørskog	Kommuna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skodje	Kommuna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stordal	Kommuna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sumadal	Bøvra	12	9	3	0	0	0	9	2	1	0	0	9	3	0	0	0	9	0	3
Sumadal	Suma	5	4	1	0	0	0	5	0	0	0	0	4	0	1	0	0	4	0	1
Sumadal	Sjøen	6	2	2	2	0	0	4	1	1	0	0	5	0	1	0	0	1	0	5
Smøla	Rest_kommuna	9	5	4	0	0	0	9	0	0	0	0	8	1	0	0	0	8	1	0
Smøla	Sætran	3	3	0	0	0	0	2	1	0	0	0	3	0	0	0	0	3	0	0
Smøla	Hopen	4	4	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0

Utvida miljøvernengasjement" 1994.

Resultatet av kontrollen i tal bruk kontrollert, tal anlegg med feil og disponering av pressaft av pressaft.

* Fordelt på vassdrag.

Knamn	Vassdrag	bruk	Gjødsellager										Silo										Pressaftanlegg										Disponering pressaft		
			Lekkasje (kl. 1-4) frå gjødsellager										Lekkasje (kl. 1-4) frå siloanlegg										Lekkasje (kl. 1-4) frå pressaftanlegg										gjødsl.	føring	anna
			kl_1g	kl_2g	kl_3g	kl_4g	kl_1s	kl_2s	kl_3s	kl_4s	kl_1p	kl_2p	kl_3p	kl_4p																					
Vestnes	Flåtatevågen	2	1	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0									
Vestnes	Tressa	7	6	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0									
Vestnes	Til sjøen	5	2	2	1	0	0	5	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	2									
Vestnes	Viaåna	4	4	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0									
Ørsta	Ørsta fjorden	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0									
Ørsta	Ørstavassdraget	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0									
Ørsta	Barstadelva	10	8	0	2	0	0	7	1	2	0	0	0	6	1	3	0	0	0	0	0	0	7	0	3	0									
Ørsta	Norangselva	15	14	0	1	0	0	11	2	2	0	0	0	10	2	3	0	0	0	0	0	0	13	1	1										
Ørsta	Vikeelva	17	15	1	1	0	0	15	2	0	0	0	0	10	6	1	0	0	0	0	0	0	16	0	1										
Halsa	Valsøyfjorden	8	5	3	0	0	0	3	3	1	0	0	0	5	1	1	0	0	0	0	0	0	6	0	1										
Halsa	Skålvikfjorden	16	15	0	1	0	0	11	3	1	0	0	0	11	2	2	0	0	0	0	0	0	14	1	0										
Sunddal	Driva	33	25	6	1	1	1	27	0	0	0	0	0	22	3	1	0	0	0	0	0	0	27	0	0										
Sunddal	Ulivåa	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0										
Tustna	Ingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0										
Aure	Foldfjorden	12	10	1	1	1	0	8	4	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0										
Aure	Årvågsfjorden	10	8	2	0	0	0	7	3	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	9	1	0										
Rindal	Sumna	28	23	3	2	0	0	21	5	2	0	0	0	26	1	1	0	0	0	0	0	0	28	0	0										
Tingvoll	Husaelva/V.bukta	6	5	1	0	0	0	4	2	0	0	0	0	5	1	0	0	0	0	0	0	0	4	0	2										
Tingvoll	Tingvollfjorden	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1										
Tingvoll	Torhjulvågen	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0										
Tingvoll	Bekk/Vågen	4	3	1	0	0	0	3	1	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1										
Tingvoll	Stangv.fjorden	2	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2										
Tingvoll	Halsafjorden	2	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1										

Utvrida miljøvernengasjement" 1994.

Resultatet av kontrollen i tal bruk kontrollert, tal anlegg med feil og disponering av pressaft av pressaft.

* Fordelt på vassdrag.

Knamn	Vassdrag	Tal		Gjødsellager								Silo						Pressaftanlegg						Disponering	
		bruk	Vassdrag	Lekkasje (kl. 1-4) frå gjødsellager								Lekkasje (kl. 1-4) frå siloanlegg						Lekkasje (kl. 1-4) frå pressaftanlegg						pressaft	
				kl_1g	kl_2g	kl_3g	kl_4g	kl_1s	kl_2s	kl_3s	kl_4s	kl_1p	kl_2p	kl_3p	kl_4p	gjødsl.	foring	anna							
Aukra	Horremselva	8	7	0	0	1	3	2	1	0	0	1	3	2	0	0	6	0	2						
Aukra	Nerbøelva	3	3	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3	0	0						
Aukra	Røaelva	3	3	0	0	0	2	0	0	1	0	0	2	0	0	1	2	0	1						
Sandøy	Harøya	5	5	0	0	0	3	0	1	1	0	0	3	0	2	1	2	0	3						
Vanylven	Fiskåelva	10	10	0	0	0	8	0	0	2	0	0	8	0	0	2	9	1	0						
Vanylven	Åheimselva	10	10	0	0	0	10	0	0	0	0	0	10	0	0	0	9	1	0						
Vanylven	Nordalselva	4	4	0	0	0	4	0	0	0	0	0	4	0	0	0	3	1	0						
Vanylven	Sørdalsvassdrag.	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0						
Sande	Gjerdsvika	5	5	0	0	0	4	1	0	0	0	0	4	0	0	1	4	1	1						
Sande	Andre områder	2	2	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	2						
Sande	Daleelva	3	3	0	0	0	2	1	0	0	0	0	3	0	0	0	3	1	0						
Volda	Morkaelva	8	8	0	0	0	6	1	1	0	0	0	7	1	0	0	6	2	0						
Volda	Nordalselva	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0						
Volda	Øyraelva	22	19	3	0	0	18	2	0	0	0	0	18	2	0	0	16	0	4						
Volda	Høydalselva	7	7	0	0	0	6	0	1	0	0	0	7	0	0	0	3	1	3						
Volda	Folkestadelva	5	5	0	0	0	5	0	0	0	0	0	5	0	0	0	5	0	0						
Volda	Rønnestadelva	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0						
Volda	Floteelva	3	2	1	0	0	3	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3	0	0						
Volda	Børelva	6	5	1	0	0	4	0	0	0	0	0	4	0	0	0	1	0	3						
Volda	Dalselva	12	10	2	0	0	9	1	0	0	0	0	9	1	0	0	10	0	0						
Volda	Myraelva	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1						
Fræna	Farstad	13	10	1	1	1	10	0	2	1	0	0	10	0	2	1	10	3	0						
Fræna	Hustad	12	10	0	1	1	8	2	0	2	0	0	9	0	0	1	10	1	1						

Utvrida miljøvernengasjement" 1994.

Resultatet av kontrollen i tal bruk kontrollert, tal anlegg med feil og disponering av pressaft av pressaft.

* Fordelt på vassdrag.

Knamn	Vassdrag	Tal bruk	Gjødsellager						Silo						Pressaftanlegg						Disponering	
			Lekkasje (kl. 1-4) frå gjødsellager						Lekkasje (kl. 1-4) frå siloanlegg						Lekkasje (kl. 1-4) frå pressaftanlegg						pressaft	
			kl_1g	kl_2g	kl_3g	kl_4g	kl_1s	kl_2s	kl_3s	kl_4s	kl_1p	kl_2p	kl_3p	kl_4p	gjødsel.	foring	anna	stfk.	stfk.	stfk.	stfk.	stfk.
Fræna	Guleelva	10	3	3	2	2	6	0	0	1	5	0	1	1	6	2	0					
Fræna	Aureosen	9	6	0	3	0	7	0	1	0	7	0	1	0	5	4	0					
Fræna	Til sjø	3	2	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	2	1	0					
Fræna	Stavikelva	5	4	0	0	1	3	0	1	2	3	0	0	0	0	4	1					
Fræna	Tomeselva	1	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0					
Fræna	Myrbostadbekken	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0					
Sykkylven	Velledalsvassdr.	14	10	4	0	0	13	1	0	0	13	0	1	0	14	0	0					
Misund	Heile kommunen	6	5	1	0	0	5	1	0	0	6	0	0	0	0	0	6					
Hareid	Gr.vamHareidseiv	8	3	3	2	0	6	2	0	0	8	0	0	0	8	0	0					
Hareid	Sulafjorden	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0					
Hareid	Hjørðalsvassdr.	2	2	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	2	0	0					
Giske	Heil kommuna	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0					
Herøy	Heil kommuna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
Kr.sund	Heil kommuna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
Ulstein	Heil kommuna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
Haram	Vågselva,Ertr.v.	2	1	0	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	0	0	2					
Haram	Vestrefjorden	2	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1					
Haram	Til sjøen	5	4	0	0	1	2	2	0	1	3	0	0	2	2	1	2					
sum >>	110	614	479	79	41	15	450	80	39	18	457	44	37	21	441	39	103					
stk	stk	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.					
Sum alle kl.:			614						587						559							
Sum alle kl.:			614						587						559							

"Utvida miljøvernengasjement" 1994.

Resultatet av kontrollen i tal bruk, tal anlegg med feil og disponering av pressaft.

Kommunevis oversyn		Gjødsellager										Silo										Pressaftanlegg										Reaksjonmåtar når føre-segnerne ikkje er oppfylt.			
		Lekkasje (kl. 1-4) frå										Lekkasje (kl. 1-4) frå										Lekkasje (kl. 1-4) frå										Gitt rettl	Gitt pålegg (bruk)		Meld. FM
		gjødsellager					silolag					gjødsellager					silolag					pressaftanlegg					vanleg	gebyr							
knamm	Tal bruk	kl_1g	kl_2g	kl_3g	kl_4g	kl_1s	kl_2s	kl_3s	kl_4s	kl_1p	kl_2p	kl_3p	kl_4p	gjødsling	pressaft	foring	anna	vanleg	gebyr																
Molde	8	7	1	0	0	7	1	0	0	8	0	0	0	8	0	0	0	2	0	0															
Kr.sund	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0															
Ålesund	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0															
Vanylven	25	25	0	0	0	23	0	0	2	23	0	0	2	21	4	0	0	2	2	0															
Sande	10	10	0	0	0	7	2	0	1	8	0	0	2	7	2	3	4	4	0	0															
Herøy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0															
Ulsstein	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0															
Hareid	11	5	3	3	0	7	3	1	0	9	0	0	0	11	0	0	0	6	4	0															
Volda	66	58	7	1	0	53	5	2	0	54	6	0	0	46	3	11	15	15	11	0															
Ørsta	44	39	1	4	0	35	5	4	0	27	10	7	0	38	1	5	9	9	13	0															
Ørskog	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0															
Norddal	18	13	5	0	0	7	5	6	0	11	2	2	1	16	0	0	7	2	0	0															
Stranda	3	3	0	0	0	3	0	0	0	3	0	0	0	3	0	0	0	0	1	2															
Stordal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0															
Sykkylven	14	10	4	0	0	13	1	0	0	13	0	1	0	14	0	0	4	0	0	0															
Skodje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1															
Sula	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0															
Giske	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0															
Haram	9	6	0	0	3	3	3	1	2	5	0	1	3	3	1	5	0	0	7	0															
Vestnes	18	13	4	1	0	14	0	0	0	13	1	0	0	11	0	3	5	2	0	1															
Rauma	42	27	9	5	1	34	5	1	1	32	4	3	2	24	1	14	15	3	0	0															
Neset	27	20	2	4	1	20	5	1	1	26	0	1	0	20	0	7	9	4	0	0															
Misund	6	5	1	0	0	5	1	0	0	6	0	0	0	0	0	6	2	0	0	0															
Sandøy	5	5	0	0	0	3	0	1	1	2	0	2	1	2	0	3	5	3	0	1															
Aukra	14	13	0	0	1	8	2	1	1	6	3	2	1	11	0	3	8	7	1	0															
Fræna	54	36	5	8	5	36	2	4	8	36	0	5	4	34	16	2	9	23	1	1															
Eide	22	19	2	1	0	16	3	3	0	17	1	4	0	16	1	4	6	4	0	0															

"Utvilda miljøvernengasjement".

Rapport om dispensasjon etter § 5 i husdyrgjødselsforskrifta for 1994.

Knamn	Søknadar handsama		Resultat av handsaming			Gitt disp. for mengde tonn	Mengde spreidd på dispensasjon, fordelt på månader.							Årsak til at det er søkt om dispensasjon. (Set kryss.)			
	Tal	Avslag	Delvis disp.	Som omsøkt	1		2	3	9	10	11	12	Lagerkapasitet.	For lite spr.i vekstses.	Vanskelege vertilhøve	Anna	
Moide	10	0	0	10	1534	0	0	0	284	1170	80	0	5	0	5	0	
Kr.sund	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ålesund	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Vanylven	2	0	0	2	35	25	0	0	0	0	10	0	2	0	0	0	
Sande	6	3	1	2	296	0	50	40	0	36	170	0	4	1	0	1	
Herøy	9	0	0	9	229	2	0	0	12	120	95	0	4	0	0	5	
Ulstein	8	0	0	8	387	0	0	0	60	50	230	47	4	0	0	4	
Hareid	8	0	0	8	385	0	0	0	290	65	30	0	4	0	0	4	
Volda	9	0	0	9	320	0	0	0	0	65	255	0	9	0	0	0	
Ørsta	24	0	7	17	1084	0	0	11	0	1073	0	0	15	0	0	7	
Ørskog	4	0	0	4	125	0	0	0	0	75	50	0	1	0	0	3	
Norddal	8	0	1	7	360	0	0	0	30	260	70	0	3	2	3	0	
Stranda	4	0	0	4	165	0	0	0	40	75	50	0	1	2	0	1	
Stordal	1	0	0	1	15	0	0	0	15	0	0	0	1	0	0	0	
Sykkylven	1	0	0	1	35	0	0	0	35	0	0	0	0	1	0	0	
Skodje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Sula	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Giske	13	0	0	13	644	0	50	50	130	272	50	92	11	0	0	2	
Haram	3	0	0	3	124	0	0	0	14	0	100	10	3	0	0	0	
Vestnes	1	0	0	1	100	0	0	0	0	100	0	0	0	0	0	1	
Rauma	23	0	2	21	1430	0	0	0	160	950	320	0	7	0	3	13	
Neset	2	0	0	2	44	0	0	0	0	30	14	0	0	0	0	2	

"Utvilda miljøvernengasjement".

Rapport om dispensasjon etter § 5 i husdyrgjødselsforskrifta for 1994.

Knamn	Søknadar handsama Tal	Resultat av handsaming		Gitt disp. for mengde tonn	Mengde spreidd på dispensasjon, fordelt på månader.							Årsak til at det er søkt om dispensasjon. (Set kryss.)					
		Avslag	Delvis disp.		Som omsøkt	1 jan	2 feb	3 mar	9 sept	10 okt	11 nov	12 des	Lagerkapasitet.	For lite spr.i vekstses.	Vansklege vertil høve	Anna	
Misund	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sandøy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aukra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fræna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eide	8	0	1	7	738	0	0	0	488	250	0	1	3	1	3	1	3
Averøy	22	0	2	20	1568	0	0	0	1118	450	0	13	5	1	3	1	3
Frei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gjemnes	12	1	2	9	950	0	0	250	330	250	0	6	1	1	1	1	4
Tingvoll	2	0	0	2	130	0	0	0	130	0	0	1	1	0	0	0	0
Sundal	2	0	0	2	200	0	0	0	200	0	0	0	1	0	1	0	1
Sumadal	3	0	0	3	180	0	0	0	110	70	0	1	1	1	1	0	1
Rindal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aure	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Halsa	2	0	0	2	80	0	0	0	30	50	0	2	0	0	0	0	0
Tustna	3	0	0	3	280	0	0	0	140	140	0	1	1	1	1	0	1
Smøla	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	190	4	16	170	11438	27	100	351	1440	2524	149	99	19	16	56	16	56
	stk.	stk.	stk.	stk.	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.

Resultat frå landbruksovervaking 1994

PRØVE NR	KOMMUNE	VASSDRAG	TILSTANDSKLASSE	
			Groing	Termostabile koliforme bakteriar*
1	Smøla	Hopenvassdraget	III	II
2		Sætranvassdraget	III	IV
3	Aure	Todalselva	I	III
4		Aureelva	III	III
5	Tustna	Solemsvassdraget		IV?
6		Jørgenvågvasdraget		III
7	Halsa	Betna	II	IV
8		Rødelva	IV ?	IV
9		Rodalselva	III	IV?
10	Rindal	Rinna		II
11	Surnadal	Bøvra	I	II
12		Toåa	I	II
13	Sunndal	Ulvåa st. 1		III
14		Ulvåa st.2		II
15		Usma		II
16	Tingvoll	Storelva, Meisingset	I-II	III
17		Sponåselva	V	
18		Vågselva, Torhjolvågen	III-IV	II
19	Gjemnes	Søgelva, Fosterlågen		IV?
20		Torvikelva		III
21	Fræna	Jendembekken		V
22		Myrbostadelva		IV
23	Nesset	Eira		II
24		Aura		II
25		Kvennbekken		II
26	Rauma	Isa		IV
27		Glutra		III
28		Henselva		IV
29		Storelva, Hjelvik		IV
30	Vestnes	Fiksdalselva		IV
31		Tressa		III
32		Daelva		II
33		Dalselva		III
34	Haram	Samfjordelva		V?
35		Hildreelva		IV
36		Krokkelva, Eidsvik		IV
37	Ørskog	Ørskogelva		III
38		Vaksvikelva		III
39	Stordal	Stordalselva		III
40		Røelva		II
41	Norddal	Tafjordelva	I	I
42		Valldøla st. 1	I	II
43		Valldøla st. 2	I	II
44		Norrdalselva	II	II
45		Eidsdalselva	II-III	II
46		Bekk frå Veiberg	II ?	V?

Resultat frå landbruksovervaking 1994

PRØVE NR	KOMMUNE	VASSDRAG	TILSTANDSKLASSE	
			Groing	Termostabile koliforme bakteriar*
47	Stranda	Geirangerelva		II
48		Støvseng-/Ringsetelva		II
49	Sykkylven	Velledselva	II	
50		Hjortholelva st. 1	III	
51		Hjortholelva st. 2	III	
52		Aureelva	II-III	IV
53	Ålesund	Emblems-/Austerheimselva		V
54	Hareid	Hareidselva		II
55		Kaldholelva		IV
56		Riseelva		IV
57	Ulstein	Høddalselva	II	III
58	Ørsta	Storelva/Ørstaelva	II	II
59		Åmdalselva	III-IV	II
60		Follestadselva	II	II
61		Storelva, Vartdal	III	III
62		Sledalselva	IV	III
63		Saurselva	II-III	II
64		Vikelva	I-II	II
65		Bondalselva (nedre)	I-II	II
66	Volde	Kilselva		I
67		Ulvestadelva		II
68		Tverrelva, Velsvik		IV
69		Folkestadelva		III
70		Børelva, Folkestad		II
71	Vanylven	Ripsdalselva		II
72		Åheimselva		IV
73	Herøy	Jøsokelva		V?
74		Sandeelva		IV
75		Øyraelva		III
76	Sande	Vågselva, Sandsøy	IV?	IV
77		Sandangerelva	III	III

* Tilstandsklasse er fastlagt etter høgaste verdi i prøveserien (mindre enn 10 pr.)
Spørsmålsteikn (?) antydar

TERMOSTABILE KOLIFORME BAKTERIAR I LANDBRUKSPÅVERKAVASSDRAG, 1994

KOMMUNE	VASSDRAG	Termostabile kolfforme bakteriar pr 100 ml					Tilstands- klasse *
		Mai	Juni	Juli	August	September	
Smøla	Hopenvassdraget	4	6	1	7	6	II
	Sætranvassdraget	156	133	0	382	>400	IV
Aure	Todalselva	21	13	135	18	15	III
	Aureelva	7	23	158	15	43	III
Tustna	Solemsvassdraget	0	4	49	269	27	IV ?
	Jørgenvågvasdraget	0	1	170	173	17	III
Halsa	Betnaelva		105	700	63	350	IV
	Rødelva		>500	560	170	126	IV
	Rodalselva		11	9	27	280	IV?
Rindal	Rinna		23	11	13	7	II
Surnadal	Bøvra		14	5	4	4	II
	Toåa		27	2	4	4	II
Sunddal	Ulvåa st. 1	2	62	50	120	65	III
	Ulvåa st.2	0	22	3	10	1	II
	Usma	0	3	6	14	2	II
Tingvoll	Storelva, Meisingset		2	83	72	11	III
	Vågselva, Torhjolvågen		35	30	31	32	II
Gjemnes	Sagelva, Fosterlågen		31	5	700	6	IV?
	Torvikelva		61	14	16	2	III
Fræna	Jendembekken	53	60	110	240	1280	V
	Myrbostadelva	1000	29	19	210	400	IV
Nesset	Eira		17		1	3	II
	Aura		0		7	2	II
	Kvennbekken		27		0	0	II
Rauma	Isa		310	25	68	15	IV
	Glutra		69	12	7	3	III
	Henselva		290	15	69	580	IV
	Storelva, Hjelvik		420	95	43	2	IV
Vestnes	Fiksdalselva		17	330	8	350	IV
	Tressa		1	35	170	18	III
	Dalelva		0	24	20	12	II
	Dalselva		1	80	56	40	III
Høram	Samfjordelva		18		340	20800	V?
	Hildreelva		3		250	80	IV
	Krokkelva, Eidsvik		21		150	280	IV
Ørskog	Ørskogelva		75	5	12	20	III
	Vaksvikelva		40	97	31	4	III
Stordal	Stordalselva		0	7	11	55	III
	Røelva		6	27	30	28	II
Norrdal	Tafjordelva		0	0	0	1	I
	Valldøla st.1		5	10	11	10	II
	Valldøla st. 2		6	1	12	3	II
	Norrdalselva		40	28	2	4	II
	Eidsdalselva		46	25	26	21	II
	Bekk frå Veiberg		30	180	>50000	480	V?
Stranda	Geirangerelva		7	9	3	8	II
	Stavseng-/Ringsetelva		1	1	32	1	II
Sykkylven	Aureelva		76	27	116	390	IV
Ålesund	Emblems-/Austerheimselva		500	1100	300	300	V

TERMOSTABILE KOLIFORME BAKTERIAR I LANDBRUKSPÅVERKAVASSDRAG, 1994

KOMMUNE	VASSDRAG	Termostabile koliforme bakteriar pr 100 ml					Tilstands- klasse *
		Mai	Juni	Juli	August	September	
Hareid	Hareidselva		70	38	35		II
	Kaldholelva		28	660	600		IV
	Riseelva		60	960	250		IV
Ulstein	Hæddalselva	3	110	15	1	112	III
Ørsta	Storelva/Ørstaelva	0	6	30	1	1	II
	Åmdalselva	0	5	12	2	2	II
	Follestadalselva	0	5	18	3	2	II
	Storelva, Vartdal	0	120	13	4	15	III
	Sledalselva		3	2	35	88	III
	Saurselva		2	24	13	6	II
	Vikelva		1	9	0	43	II
Bondalselva (nedre)	0	15	19	24	9	II	
Volda	Kilselva	0	0	4	0	0	I
	Ulvestadelva	3	10	30	7	12	II
	Tverrelva, Velsvik	63	>500	155	2	11	IV
	Folkestadelva	0	9	33	68	71	III
	Børelva, Folkestad	10	19	5	2	0	II
Vanylven	Ripsdalselva	2	10	0	2	0	II
	Åheimselva	7	22	130	14	500	IV
Herøy	Jøsokelva	>1000	45	109	6	170	V?
	Sandaelva	400	260	260	53	900	IV
	Øyræelva	38	70	80	5	80	III
Sande	Vågselva, Sandøy	300	670	400	230	>500	IV
	Sandangerelva	28	15	20	165	28	III

* Tilstandsklasse er fastlagt etter den høgaste verdien i prøveserien (mindre enn 10 pr.)

Jf. klassifisering av mjølkvalitet i ferskvann

Spørsmålsteikn (?) antydgar store forskjellar innan prøveserien

"Utvrida miljøvernengasjement" 1992-1994
Resultatet av kontrollen i tal kontrollerte bruk, tal bruk med feil, feilprosent og tal bruk med pålegg.
Kommunevis oversyn for heile perioden.

knr	Tal kontrollerte bruk.				Tal bruk med feil.				Feilprosent i perioden	Tal bruk med pålegg.			
	1992	1993	1994	Sum	1992	1993	1994	Sum		1992	1993	1994	Sum
1502	10	2	8	20	9	1	2	12	60 %	0	0	0	0
1503	0	0	0	0	0	0	0	0	Ingen kontroll	0	0	0	0
1504	1	5	1	7	0	4	1	5	71 %	0	2	0	2
1511	9	21	25	55	8	2	2	12	22 %	7	3	2	12
1514	5	7	10	22	2	3	3	8	36 %	2	2	4	8
1515	0	13	0	13	0	8	0	8	62 %	0	3	0	3
1516	0	2	0	2	0	0	0	0	0 %	0	0	0	0
1517	12	15	11	38	7	13	8	28	74 %	1	10	4	15
1519	30	27	66	123	10	10	15	35	28 %	1	0	11	12
1520	31	42	44	117	21	23	23	67	57 %	6	13	13	32
1523	5	5	0	10	3	2	0	5	50 %	1	2	0	3
1524	22	57	18	97	19	31	11	61	63 %	5	20	2	27
1525	19	27	3	49	13	13	0	26	53 %	8	10	3	21
1526	5	10	0	15	4	4	0	8	53 %	4	3	0	7
1528	10	17	14	41	5	11	4	20	49 %	0	0	0	0
1529	5	5	0	10	3	1	0	4	40 %	1	1	0	2
1531	2	4	1	7	2	1	1	4	57 %	0	0	0	0
1532	0	3	1	4	0	3	1	4	100 %	0	2	1	3
1534	15	22	9	46	8	10	8	26	57 %	4	7	7	18
1535	16	26	18	60	2	7	6	15	25 %	2	4	2	8
1539	29	25	42	96	9	18	21	48	50 %	6	5	3	14
1543	28	31	27	86	6	9	13	28	33 %	3	7	4	14
1545	4	2	6	12	2	0	2	4	33 %	0	0	0	0
1546	0	5	5	10	0	2	3	5	50 %	0	0	3	3
1547	13	13	14	40	6	7	7	20	50 %	4	1	8	13
1548	43	60	54	157	26	28	24	78	50 %	18	21	24	63
1551	10	5	22	37	4	4	8	16	43 %	0	2	4	6

"Utvilda miljøvernengasjement" 1992-1994
Resultatet av kontrollen i tal kontrollerte bruk, tal bruk med feil, feilprosent og tal bruk med pålegg.
Kommunevis oversyn for heile perioden.

knr	Tal kontrollerte bruk.				Tal bruk med feil.				Feilprosent i perioden	Tal bruk med pålegg.			
	1992	1993	1994	Sum	1992	1993	1994	Sum		1992	1993	1994	Sum
1554	22	23	25	70	14	6	12	32	46 %	8	2	9	19
1556	2	4	5	11	2	1	3	6	55 %	0	0	1	1
1557	16	13	22	51	13	7	15	35	69 %	0	0	8	8
1560	14	20	16	50	7	7	5	19	38 %	0	0	0	0
1563	20	31	34	85	10	4	9	23	27 %	0	3	4	7
1566	4	46	23	73	1	15	11	27	37 %	1	15	11	27
1567	54	74	28	156	21	27	9	57	37 %	9	18	6	33
1569	14	20	22	56	4	8	9	21	38 %	0	7	1	8
1571	18	21	24	63	9	10	12	31	49 %	0	2	1	3
1572	4	11	0	15	2	4	0	6	40 %	0	4	0	4
1573	11	13	16	40	10	9	5	24	60 %	1	1	0	2
Sum >>	503	727	614	1844	262	313	253	828	45 %	92	170	136	398

Vassdrag som er kontrollert og overvaka i prosjektperioden

KOMMUNE	ELV/VASSDRAG/SJØOMRÅDE	prioritert	Tal landbrukskontrollar			Overvaking				
			1992*	1993	1994	1992	Klasse**	1993	Klasse**	1994
Aukra	Horråmselva	1			8	1	V			
Aukra	Nerbøelva	1			3					
Aukra	Rødøelva	1			3	2	IV			
Aukra	Smågevatnet	forslag***		13						
Aukra	Sporsemelva	1				1	IV			
Aukra	Sætre	1								
Aukra	Resten av kommunen	ikkje prioritert								
Aure	Aureelva	2		4					1	III
Aure	Foldfjorden	2			12					
Aure	Hjela	forslag***		4					1	II-III
Aure	Mjøsundet	2		8						
Aure	Skogsetvatnet	2								
Aure	Todalselva	2		4						1
Aure	Årvågsfjorden	ikkje prioritert			10					
Aure	Resten av kommunen	ikkje prioritert								
Averøy	Bæfjorden med Bøelva og Bødalselva	1		5	18	3	II,III			
Averøy	Follandselva/Uthøimselva	2		12	5	2	III			
Averøy	Høsetelva	2		5						
Averøy	Resten av kommunen	ikkje prioritert		1	2					
Eide	Lyngstadelva	1		1	3	2	III			
Eide	Nåsvassdraget	1		2	11	4	IV	2	II	
Eide	Vassgardsvassdraget	1			6					
Eide	Resten av kommunen	ikkje prioritert		2	2					
Frøi	Boigvatnet	1			1					
Frøi	Resten av kommunen	ikkje prioritert		4	4					
Frøna	Daleelva	2								
Frøne	Farstadelva	1		18	13	4	III			
Frøna	Guleelva	1			10					
Frøna	Hustadelva	1		7	12	2	III			
Frøna	Jendamselva	2		8						1
Frøna	Malmelva	2								
Frøna	Moaelva/Sytleelva	2				2	III			

* I 1992 blei ikkje kontrollerte bruk registrert på vassdrag.

** Tilstandsklasse på grunnlag av groingsresultater.

*** Landbrukskontora har i 1992 kome med forslag til fleire prioriterte vassdrag.

Vassdrag som er kontrollert og overvaka i prosjektperioden

KOMMUNE	ELV/VASSDRAG/SJØOMRÅDE	prioritert	Tal landbrukskontrollar			Overvaking								
			1992*	1993	1994	1992	Klasse**	1993	Klasse**	1994	Klasse**			
Fræna	Myrbostadelta	forslag***			1									
Fræna	Rugelva	1		10		2								
Fræna	Sagelva	1		9		2								
Fræna	Stavikelva	1			5									
Fræna	Torneselva	1		8	1	2								
Fræna	Vasselva	2			9	2								
Fræna	Resten av kommunen	ikkje prioritert			3									
Giske	Heile kommunen	ikkje prioritert		3	1									
Gjermes	Angvikelva	2			2									
Gjermes	Batnfjordselva	2			5					1			II	
Gjermes	Osenvassdraget/Fosterlågen	1		9	1									1
Gjermes	Skeidsdalsvassdraget	forslag***								1			III	
Gjermes	Torvikelva	2		4										1
Gjermes	Resten av kommunen	ikkje prioritert			14									
Halsa	Betna/Skålvikfjorden	2		12	16									1
Halsa	Rodalselva	forslag***												1
Halsa	Rødelva	forslag***												1
Halsa	Valseyfjorden	2		9	8									1
Halsa	Resten av kommunen	ikkje prioritert												
Haram	Eidsvikelva/Krokkelva	forslag***		3										1
Haram	Hildreelva	forslag***		1										1
Haram	Samfjordeiva	forslag***		3										1
Haram	Tennfjordeiva	forslag***		6							1		I-II	
Haram	Vatneelva/Storelva/Vatnevatnet	2		2							1		I	
Haram	Vestrefjorden	forslag***		6	2									
Haram	Vågselva	forslag***			2									
Haram	Resten av kommunen	ikkje prioritert		1	5									
Hareid	Hareidvassdraget	1		15	8									3
Hareid	Hjørungadalvassdraget	1			2						1		III	
Hareid	Sulaifjorden	ikkje prioritert			1									
Hareid	Resten av kommunen	ikkje prioritert												

* I 1992 blei ikkje kontrollerte bruk registrert på vassdrag.

** Tilstandsklasse på grunnlag av groingsresultater.

*** Landbrukskontora har i 1992 kome med forslag til fleire prioriterte vassdrag.

Vassdrag som er kontrollert og overvaka i prosjektperioden

KOMMUNE	ELV/VASSDRAG/SJØOMRÅDE	prioritert	Tal landbrukskontrollar			Overvåking					
			1992*	1993	1994	Klasse**	1993	Klasse**	1994	Klasse**	
Høy	Jesok	ikkje prioritert		4						1	
Høy	Sandeelva	ikkje prioritert		4						1	
Høy	Vikaelva	1sjø		1							
Høy	Øyraelva	1sjø		1						1	
Høy	Resten av kommunen	ikkje prioritert		3							
Midsund	Rakvåg	2									
Midsund	Torsvik	2									
Midsund	Resten av kommunen	ikkje prioritert		2	6						
Molde	Istadelva/Olteråa	1						1	II-III		
Molde	Oppdalselva	2						1	I-II		
Molde	Osenvassdraget/Gussiåselva	1						1	I		
Molde	Røa	2		1				1	I		
Molde	Åreelva	ikkje prioritert				2	IV				
Molde	Resten av kommunen	ikkje prioritert		1	8						
Nesset	Aura	2			11					2	
Nesset	Eidsvågselva	2									
Nesset	Eira	2		22	15					1	
Nesset	Langfjorden	ikkje prioritert		2	1						
Nesset	Storelva/Osenvassdraget	1		7						1	
Nesset	Visa	forslag***									
Nesset	Resten av kommunen	ikkje prioritert									
Norddal	Eidsdalsvassdraget	1		14	5					1	IV
Norddal	Norddalselva	2		19							
Norddal	Tafjordelva	ikkje prioritert		5							
Norddal	Valldøla	2		19	13						
Norddal	Resten av kommunen	ikkje prioritert									
Rauma	Eidselva	forslag***		1	5					1	III
Rauma	Brelvika	ikkje prioritert			1						
Rauma	Gjerdset/Hamra	2			2						
Rauma	Glutra/Henselva	2			1						
Rauma	Innfjordelva	2		10						1	II-III
Rauma	Isa	2		5	2						1

* I 1992 blei ikkje kontrollerte bruk registrert på vassdrag.

** Tilstandsklasse på grunnlag av groingsresultater.

*** Landbrukskontora har i 1992 kome med forslag til fleire prioriterte vassdrag.

Vassdrag som er kontrollert og overvaka i prosjektperioden

KOMMUNE	ELV/VASSDRAG/SJØOMRÅDE	prioritert	Tal landbrukskontrollar				Overvaking					
			1992*	1993	1994	1992	Klasse**	1993	Klasse**	1994	Klasse**	
Rauma	Isfjorden, innerst	2			2							
Rauma	Mittetelva	2										
Rauma	Mána	2		3	6					1		
Rauma	Nordvika	forslag***			3							
Rauma	Rauma/Istra	2		2	5							
Rauma	Rødveneiva, Rabbegrova	forslag***		2	5					1		
Rauma	Storelva, Hjelvik	ikkje prioritert			3						1	
Rauma	Vågen/Vågstranda	2		2	7							
Rauma	Resten av kommunen	ikkje prioritert										
Rindal	Rinna	1		23							1	
Rindal	Surna	1		51	28					2		
Rindal	Heile kommunen	1										
Sande	Daleelva	2			3					1		
Sande	Gjerdsvika, Sandangerelva, Myklebustelva	2			5					1		III
Sande	Skorgevassdraget/Gursken	2		7						1		II
Sande	Vågselva, Sandsøya	2									1	IV7
Sande	Resten av kommunen	ikkje prioritert			2							
Sandøy	Harøya	ikkje prioritert		5	5							
Skodje	Engesvatnet	1								1		IV
Skodje	Skodjevika, Solnørelva	1		5								
Skodje	Resten av kommunen	ikkje prioritert										
Smøla	Hopenvassdraget	1		13	4						1	III
Smøla	Rilråelva	1										
Smøla	Rokstadelva og Roksvågen	1										
Smøla	Skjølbergvågen	1.sjø										
Smøla	Sætranvassdraget	1		Reg. i Hopenv	3						1	III
Smøla	Resten av kommunen	1.sjø			9							
Stordal	Litleelva	2								1		II
Stordal	Stordalsvassdraget	2		10							2	
Stordal	Resten av kommunen	ikkje prioritert										
Stranda	Bygdaelva	2		26						1		II
Stranda	Langødselva	2										
Stranda	Geirangerelva	ikkje prioritert		1	3						1	

* I 1992 blei ikkje kontrollerte bruk registrert på vassdrag.

** Tilstandsklasse på grunnlag av groingsresultater.

*** Landbrukskontora har i 1992 kome med forslag til fleire prioriterte vassdrag.

Vassdrag som er kontrollert og overvaka i prosjektperioden

KOMMUNE	ELV/VASSDRAG/SJØMÅRÅDE	prioritert	Tal landbrukskontrollar			Overvaking							
			1992*	1993	1994	Klasse**	1993	Klasse**	1994	Klasse**			
Stranda	Ringsteelva/Stavsengelva	forslag***								1			
Stranda	Strandaelva	2											
Stranda	Resten av kommunen	ikkje prioritert											
Sula	Heile kommunen untatt Storfjorden	1		4	1								
Sula	Storfjorden	ikkje prioritert											
Sunnal	Driva	2			33								
Sunnal	Ulvåa	2		4	1							2	
Sunnal	Usma	2		27								1	
Sunnal	Resten av kommunen	ikkje prioritert											
Surnadal	Beleelva	2											
Surnadal	Bøvra	1			12							1	I
Surnadal	Surna	1		27	5			4					II-III
Surnadal	Søya	2											
Surnadal	Toða	2		17								1	I
Surnadal	Resten av kommunen	ikkje prioritert		2	6								
Sykkylven	Aureelva	2		7								1	II-III
Sykkylven	Velledalvassdraget	2		10	14			1				3	III
Sykkylven	Resten av kommunen	ikkje prioritert											
Tingvoll	Brannabekken	ikkje prioritert		1									
Tingvoll	Grimstadvassdraget	1											
Tingvoll	Husaelva/V.bukta	ikkje prioritert			6								
Tingvoll	Karihavområdet	forslag***		4									
Tingvoll	Langav.St.vg.	ikkje prioritert		4									
Tingvoll	Stangvikfjorden, Halsafjorden	ikkje prioritert			4								
Tingvoll	Meisingsetvågen med Storelva	2		7								1	I-II
Tingvoll	Tingvollfjorden	ikkje prioritert		1	1								
Tingvoll	Tingvollvågen	ikkje prioritert		2									
Tingvoll	Torjulvågen med Vågselva og Sponselva	1		1	1							2	III-IV, V
Tingvoll	Vågboen/Båtneleira	forslag***			4								
Tingvoll	Resten av kommunen	urprioritert											

* I 1992 blei ikkje kontrollerte bruk registrert på vassdrag.

** Tilstandsklasse på grunnlag av groingsresultater.

*** Landbrukskontora har i 1992 kome med forslag til fleire prioriterte vassdrag.

Vassdrag som er kontrollert og overvaka i prosjektperioden

KOMMUNE	ELV/VASSDRAG/SJØOMRÅDE	prioritert	Tal landbrukskontrollar			Overvåking						
			1992*	1993	1994	1992	Klasse**	1993	Klasse**	1994	Klasse**	
Tustna	Jørgenvågen	1sjø		2						1		
Tustna	Leirsundet	1sjø		3								
Tustna	Linnvågen	1sjø		1								
Tustna	Solemsvassdraget	1sjø		1						1		
Tustna	Tømmervågen	1sjø		4								
Tustna	Resten av kommunen	ikkje prioritert										
Ulstein	Dimna	1sjø										
Ulstein	Haddalselva	1sjø		2						1		II
Ulstein	Resten av kommunen	ikkje prioritert										
Vanylven	Fiskåelva	2		4	10					1		III-IV
Vanylven	Nordalselva/Vikelva	2		5	4					1		II-III
Vanylven	Serdalsvassdraget	2		1	1					1		I
Vanylven	Syfte/ Myklebustdalen	2		2								
Vanylven	Åheimselva	2		9	10							
Vanylven	Resten av kommunen	ikkje prioritert										
Vestnes	Fiksdalselva	ikkje prioritert										
Vestnes	Flatevågen, bekk	2			2					1		III
Vestnes	Skorveelva	2								1		I
Vestnes	Trassavassdraget	2		23	7							3
Vestnes	Vikeelva	2								1		II
Vestnes	Viåna/Flateelva	foreslag***			4					1		II-III
Vestnes	Resten av kommunen	ikkje prioritert		3	5							
Volda	Austefjordvassdraget (nedre)	2										
Volda	Austefjordvassdraget (øvre)	1								1		I-II
Volda	Børeeiva, Folkestad	ikkje prioritert		1	6							1
Volda	Dalselva	ikkje prioritert			12							
Volda	Floteelva	ikkje prioritert			3							
Volda	Folkestadelva	ikkje prioritert			5							1
Volda	Høydalselva	ikkje prioritert			7							
Volda	Kilselva	1		24								1
Volda	Morkaelva	ikkje prioritert			8							
Volda	Myraelva	ikkje prioritert			1							

* I 1992 blei ikkje kontrollerte bruk registrert på vassdrag.

** Tilstandsklasse på grunnlag av groingsresultater.

*** Landbrukskontora har i 1992 kome med forslag til fleire prioriterte vassdrag.

Vassdrag som er kontrollert og overvaka i prosjektperioden

KOMMUNE	ELV/VASSDRAG/SJØOMRÅDE	prioritert	Tal landbrukskontrollar			Overvaking				
			1992*	1993	1994	Klasse**	1993	Klasse**	1994	Klasse**
Volda	Nordalselva	ikkje prioritert			1					
Volda	Rønnestadelva	ikkje prioritert			1					
Volda	Tverrelva, Velsvik	ikkje prioritert		1					1	
Volda	Ulvestadelva	forslag***		1					1	
Volda	Øyraelva	2			22					
Volda	Åmela	forslag***								
Volda	Resten av kommunen	ikkje prioritert								
Ørskog	Amdamselva/Valbølaken	forslag***						1	III	
Ørskog	Solnarelva	forslag***						2	I	
Ørskog	Vagsvikelva	2		5						1
Ørskog	Ørskogelva	2								1
Ørskog	Resten av kommunen	ikkje prioritert								
Ørsta	Barstaelva	2			10					
Ørsta	Bondalselva	1		13					1	II-III
Ørsta	Norangselva	2			15					
Ørsta	Skjåstaddalsvassdraget	2			17					
Ørsta	Storelva, N.Vardal	2						1	II	
Ørsta	Storelva, S.Vardal	2								
Ørsta	Ørstavassdraget/Storelva	1		13						
Ørsta	Ørsta	2		16	1					1
Ørsta	Ørsta	2			1					3
Ørsta	Ørsta	ikkje prioritert								
Ørsta	Resten av kommunen	ikkje prioritert								
Ålesund	Borgundfjorden	ikkje prioritert		2						
Ålesund	Brudsalsvatnet	1								
Ålesund	Ellingsøyfjord	ikkje prioritert		2	1					
Ålesund	Emblems-/Austerheimselva	forslag***		1						1
Ålesund	Åsefjorden	1								
Ålesund	Resten av kommunen	ikkje prioritert								

* I 1992 blei ikkje kontrollerte bruk registrert på vassdrag.

** Tilstandsklasse på grunnlag av groingsresultater.

*** Landbrukskontora har i 1992 kome med forslag til fleire prioriterte vassdrag.

Utvida miljøvernengasjement" 1992-1994.

*Resultatet av kontrollen i tal kontrollerte bruk, tal bruk med feil og feilprosenten i perioden.
Kommunevis oversyn.*

Komnr	Kommunar	Tal bruk kontrollert .				Tal bruk med feil.				Feilprosent.			
		1992	1993	1994	Sum	1992	1993	1994	Sum	I perioden	1992	1993	1994
1502	Molde	10	2	8	20	9	1	2	12	60%	90%	50%	25%
1503	Kr.sund	0	0	0	0	0	0	0	0	Ingen bruk	Ingen bruk	Ingen bruk	Ingen bruk
1504	Ålesund	1	5	1	7	0	4	1	5	71%	0%	80%	100%
1511	Vanylven	9	21	25	55	8	2	2	12	22%	89%	10%	8%
1514	Sande	5	7	10	22	2	3	3	8	36%	40%	43%	30%
1515	Herøy	0	13	0	13	0	8	0	8	62%	Ingen kontroll	62%	Ingen kontroll
1516	Ulstein	0	2	0	2	0	0	0	0	0%	Ingen kontroll	0%	Ingen kontroll
1517	Hareid	12	15	11	38	7	13	8	28	74%	58%	87%	73%
1519	Volda	30	27	66	123	10	10	15	35	28%	33%	37%	23%
1520	Ørsta	31	42	44	117	21	23	23	67	57%	68%	55%	52%
1523	Ørskog	5	5	0	10	3	2	0	5	50%	60%	40%	Ingen kontroll
1524	Norddal	22	57	18	97	19	31	11	61	63%	86%	54%	61%
1525	Stranda	19	27	3	49	13	13	0	26	53%	68%	48%	0%
1526	Stordal	5	10	0	15	4	4	0	8	53%	80%	40%	Ingen kontroll
1528	Sykkylven	10	17	14	41	5	11	4	20	49%	50%	65%	29%
1529	Skodje	5	5	0	10	3	1	0	4	40%	60%	20%	Ingen kontroll
1531	Sula	2	4	1	7	2	1	1	4	57%	100%	25%	100%
1532	Giske	0	3	1	4	0	3	1	4	100%	Ingen kontroll	100%	100%
1534	Haram	15	22	9	46	8	10	8	26	57%	53%	45%	89%
1535	Vestnes	16	26	18	60	2	7	6	15	25%	13%	27%	33%
1539	Rauma	29	25	42	96	9	18	21	48	50%	31%	72%	50%
1543	Neset	28	31	27	86	6	9	13	28	33%	21%	29%	48%
1545	Misund	4	2	6	12	2	0	2	4	33%	50%	0%	33%
1546	Sandøy	0	5	5	10	0	2	3	5	50%	Ingen kontroll	40%	60%
1547	Aukra	13	13	14	40	6	7	7	20	50%	46%	54%	50%
1548	Fræna	43	60	54	157	26	28	24	78	50%	60%	47%	44%
1551	Eide	10	5	22	37	4	4	8	16	43%	40%	80%	36%
1554	Averøy	22	23	25	70	14	6	12	32	46%	64%	26%	48%
1556	Frei	2	4	5	11	2	1	3	6	55%	100%	25%	60%

Utvilda miljøvernengasjement" 1992-1994.

Resultatet av kontrollen i tal kontrollerte bruk, tal bruk med feil og feilprosenten i perioden.

Kommunevis oversyn.

Komnr	Kommunar	Tal bruk kontrollert .				Tal bruk med feil.				Feilprosent.			
		1992	1993	1994	Sum	1992	1993	1994	Sum	I perioden	1992	1993	1994
1557	Gjemnes	16	13	22	51	13	15	15	35	69%	81%	54%	68%
1560	Tingvoll	14	20	16	50	7	5	5	19	38%	50%	35%	31%
1563	Sunnådal	20	31	34	85	10	9	9	23	27%	50%	13%	26%
1566	Surnadal	4	46	23	73	1	11	11	27	37%	25%	33%	48%
1567	Rindal	54	74	28	156	21	9	9	57	37%	39%	36%	32%
1569	Aure	14	20	22	56	4	9	9	21	38%	29%	40%	41%
1571	Halsa	18	21	24	63	9	12	12	31	49%	50%	48%	50%
1572	Tustna	4	11	0	15	2	0	0	6	40%	50%	36%	Ingen kontroll
1573	Smøla	11	13	16	40	10	5	5	24	60%	91%	69%	31%
	Sum :	503	727	614	1844	262	313	253	828	45%	52%	43%	41%
		Rapport frå: 38 Kommunar				Varians mellom kommunar >				0.03	0.06	0.05	0.06

Utvida miljøvernengasjement".

Kommunevis rapport om dispensasjon etter § 5 i husdyrgjødselsforskriften.

Sum for heile perioden. (Menger gjødsel er registrert berre for 1993 og 1994)

Knamn	Søknadar handsama		Resultat av handsaming		Gitt disp. for mengde tonn	Mengde spreidd på dispensasjon, fordelt på månader.												Årsak til at det er søkt om dispensasjon. (Set kryss.)		
	Tal	Avslag	Delvis disp.	Som omsøkt		1	2	3	9	10	11	12	Legerkapasitet	For lite spr. i mangl_spr	Vanskelege vertilhøve	Anna				
																	jan	feb	mar	sept
Molde	23	0	0	23	1574	0	0	0	284	1170	80	0	11	5	10	2				
Kr.sund	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Ålesund	1	0	0	1	60	0	0	0	0	0	0	0	10	6	0	2				
Vanylven	46	0	16	30	2545	25	0	0	0	0	10	0	26	10	0	1				
Sande	22	3	8	11	874	0	50	40	0	36	170	0	22	8	2	5				
Herøy	40	0	3	37	1627	2	0	0	12	120	95	0	21	3	2	14				
Ulstein	29	0	0	29	1437	0	0	0	60	50	230	47	16	3	0	10				
Hareid	24	0	0	24	1135	0	0	0	290	65	30	0	20	1	1	14				
Volda	65	0	4	61	2354	0	0	0	0	65	255	0	41	1	4	21				
Ørsta	108	1	11	96	5511	0	0	11	0	1073	0	0	58	1	4	23				
Ørskog	9	0	0	9	325	0	0	0	0	75	50	0	10	8	1	4				
Norddal	25	0	4	21	1293	0	0	0	30	260	70	0	8	15	9	9				
Stranda	22	0	1	21	822	0	0	0	40	75	50	0	5	3	2	1				
Stordal	7	1	0	6	40	0	0	0	15	0	0	0	5	1	0	3				
Sykkylven	2	0	0	2	115	0	0	0	35	0	0	0	0	1	2	1				
Skodje	2	0	0	2	12	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2				
Sula	3	0	0	3	85	0	0	0	0	0	0	0	5	1	0	2				
Giske	22	0	0	22	1187	0	50	50	130	272	50	92	25	1	1	7				
Haram	43	0	3	40	2671	0	0	0	14	0	100	10	20	0	0	0				
Vestnes	12	0	1	11	735	0	0	0	0	100	0	0	22	1	1	16				
Rauma	88	0	2	86	5135	0	0	0	160	950	320	0	28	2	11	28				
Neset	6	0	0	6	544	0	0	0	0	30	14	0	3	1	0	3				

Utvida miljøvernengasjement".

Kommunevis rapport om dispensasjon etter § 5 i husdyrgjødselsforskrifta.

Sum for heile peroden. (Mengder gjødsel er registrert berre for 1993 og 1994)

Kommunn	Søknader handsama Tal	Resultat av handsaming			Gitt disp. for mengde tonn	Mengde spreidd på dispensasjon, fordelt på månader.												Årsak til at det er søkt om dispensasjon. (Set kryss.)											
		Avsløg	Delvis disp.	Som omsøkt		1 jan	2 feb	3 mar	9 sept	10 okt	11 nov	12 des	Lager- kapasitet.	For lite spr.i mangl_spr	Vanskelege verilhøve														
															Anna	Anna													
Misund	3	0	0	3	105	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Sandøy	3	0	0	3	280	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1		
Aukra	6	0	0	6	470	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2		
Fræna	15	2	0	13	1465	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2		
Eide	22	0	4	18	1913	0	0	0	0	0	0	0	0	488	250	0	0	0	0	0	0	0	0	13	6	6	21		
Averøy	133	2	15	116	11263	0	0	0	0	0	0	0	0	1118	450	0	0	0	0	0	0	0	0	7	4	4	6		
Frei	1	0	0	1	250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5		
Gjemnes	32	1	2	29	2435	0	0	0	0	0	250	120	330	250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	4	6		
Tingvoll	23	0	0	23	1240	0	0	0	0	0	0	0	130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	1	1	3		
Sunnadal	6	1	0	5	350	0	0	0	0	0	0	0	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2		
Suradal	5	0	0	5	320	0	0	0	0	0	0	110	70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1		
Rindal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23	0	
Aure	5	0	0	5	260	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	2	0	0	
Halsa	3	0	0	3	90	0	0	0	0	0	0	0	30	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	3	3	3	
Tustna	11	1	0	10	630	0	0	0	0	0	0	140	140	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	
Smøla	4	0	0	4	400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	1	0	0	
Sum	871	12	74	785	51552	27	100	351	1440	6847	2524	149	479	104	103	221	479	104	103	221	479	104	103	221	479	104	103	221	
stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn

"Utvida miljøvernengasjement" 1994.

Oversyn over type feil fordelt på feilklassar kommunewis.

knr	knamn	Tal bruk kontrollert	Tal bruk med feil i klasse							Tal bruk med feil	Prosent av bruka med feil
		kl1	kl2	kl3	kl4	kl5	kl6	kl7			
1502	Molde	8	6	2	0	0	0	0	2	25.0 %	
1503	Kr.sund	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0 %	
1504	Ålesund	1	0	1	0	0	0	0	1	100.0 %	
1511	Vanylven	25	23	0	0	0	2	0	2	8.0 %	
1514	Sande	10	7	1	0	0	2	0	3	30.0 %	
1515	Herøy	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0 %	
1516	Ulstein	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0 %	
1517	Hareid	11	3	5	3	0	0	0	8	72.7 %	
1519	Volda	66	51	12	3	0	0	0	15	22.7 %	
1520	Ørsta	44	21	15	8	0	0	0	23	52.3 %	
1523	Ørskog	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0 %	
1524	Norddal	18	7	5	5	1	0	0	11	61.1 %	
1525	Stranda	3	3	0	0	0	0	0	0	0.0 %	
1526	Stordal	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0 %	
1528	Sykkylven	14	10	3	1	0	0	0	4	28.6 %	
1529	Skodje	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0 %	
1531	Sula	1	0	0	1	0	0	0	1	100.0 %	
1532	Giske	1	0	1	0	0	0	0	1	100.0 %	
1534	Haram	9	1	3	0	0	5	0	8	88.9 %	
1535	Vestnes	18	12	5	1	0	0	0	6	33.3 %	
1539	Rauma	42	21	12	7	0	2	0	21	50.0 %	
1543	Neset	27	14	5	6	0	2	0	13	48.1 %	
1545	Misund	6	4	2	0	0	0	0	2	33.3 %	
1546	Sandøy	5	2	0	2	0	1	0	3	60.0 %	
1547	Aukra	14	7	3	2	0	2	0	7	50.0 %	
1548	Fræna	54	30	5	11	0	8	0	24	44.4 %	
1551	Eide	22	14	3	5	0	0	0	8	36.4 %	
1554	Averøy	25	13	3	6	0	3	0	12	48.0 %	

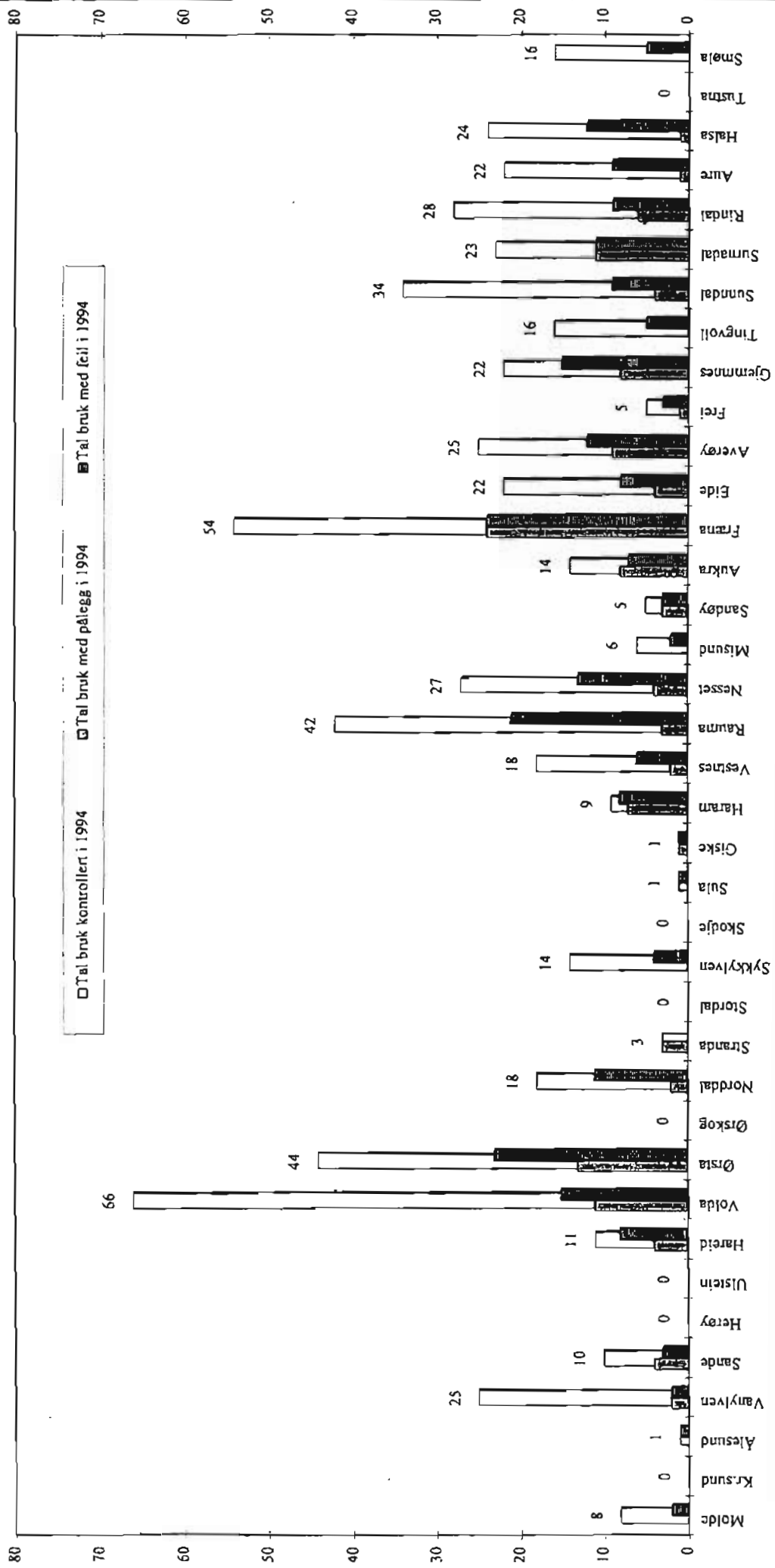
**"Utvida miljøvernengasjement" 1994.
Oversyn over type feil fordelt på feilklassar kommunevis.**

knr	knamn	Tal bruk kontrollert		Tal bruk med feil i klasse					Tal bruk med feil	Prosent av brukta med feil
		kl 1	kl 2	kl 3	kl 4	kl 5	kl 6			
1556	Frei	5	1	0	2	3				60.0 %
1557	Gjemnes	22	8	6	1	15				68.2 %
1560	Tingvoll	16	5	0	0	5				31.3 %
1563	Sunndal	34	5	3	1	9				26.5 %
1566	Sumadal	23	5	6	0	11				47.8 %
1567	Rindal	28	6	3	0	9				32.1 %
1569	Aure	22	8	1	0	9				40.9 %
1571	Halsa	24	7	5	0	12				50.0 %
1572	Tustna	0	0	0	0	0				0.0 %
1573	Smøla	16	5	0	0	5				31.3 %
Sum >>		614	136	85	32	253				41.2 %

Veldlagde figurar:

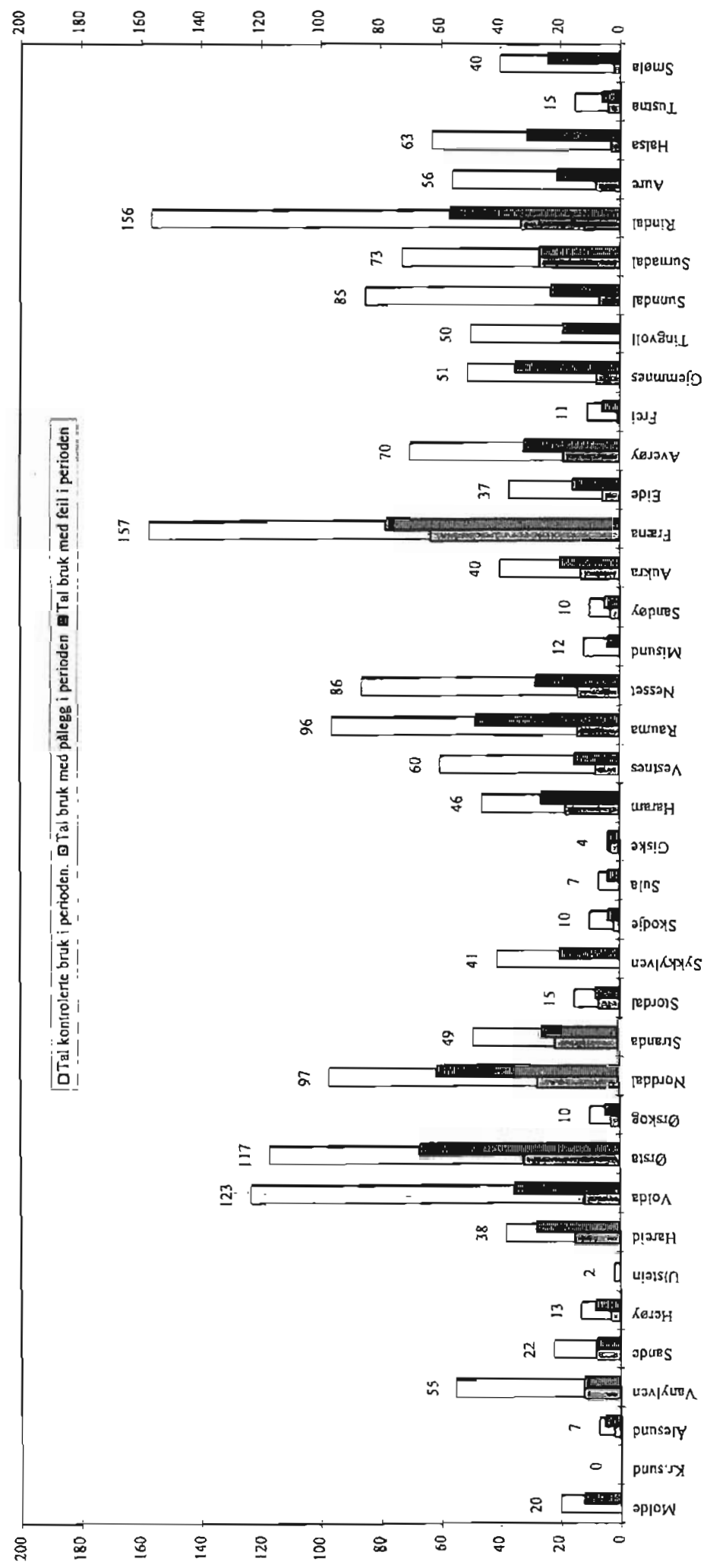
- Figur nr 14, Oversyn over av tal kontrollerte bruk, tal bruk med feil og tal pålegg, 1994.*
- Figur nr 15, Oversyn over av tal kontrollerte bruk, tal bruk med feil og tal pålegg, perioden.*
- Figur nr 16, Dispensasjonar etter § 5 for spreieing utanom sesongen 1994. Vist kommunevis.*
- Figur nr 17, Variasjonen i feilprosenten i kommunane frå 1992 til 1994.*
- Figur nr 18, Dispensasjonar etter § 5 i husdyrgjødselsforskrifta. For heile perioden.*

Kommunevis oversyn over tal kontrollerte bruk jamført med tal bruk med pålegg og tal bruk med feil i året 1994.

"Utvikling miljøengasjement"

Kommunevis oversyn over tal kontrollerte bruk jamført med tal bruk med feil og tal bruk med pålegg i perioden

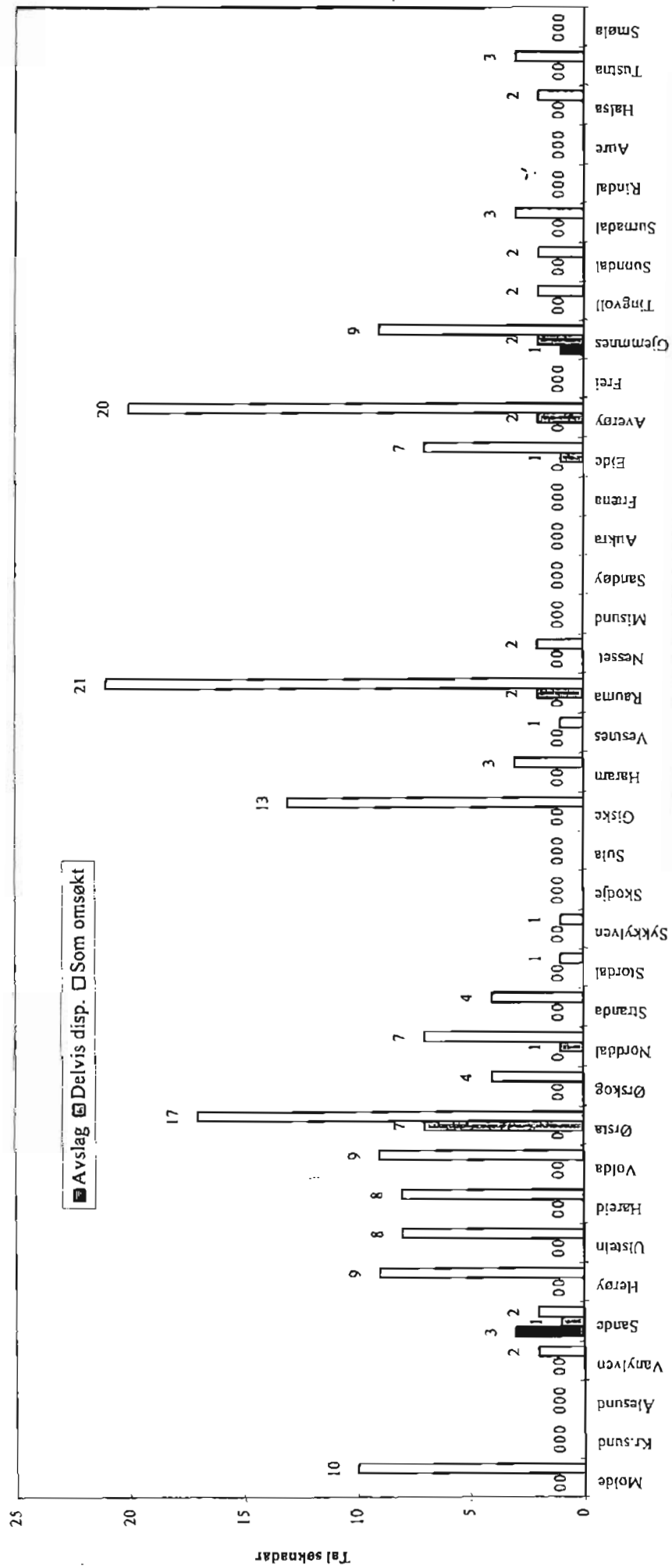

Figur nr 15

"Utvilda miljøengasjement"

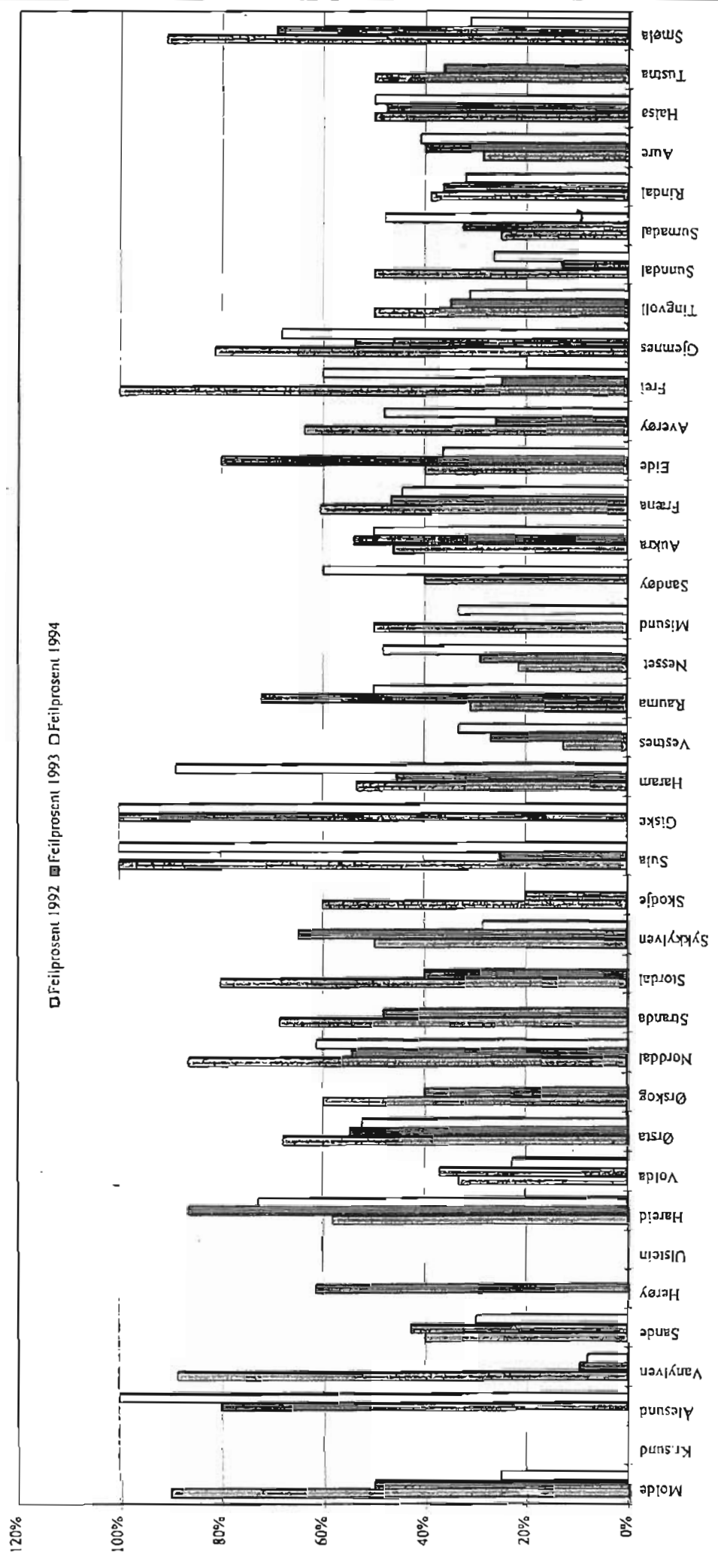
Dispensasjonar etter § 5 for spreiring av husdyrgjødsel utanom sesongen 1994.
Vist kommuneweis.

Figur nr 16

"Utvide miljøengasjement"

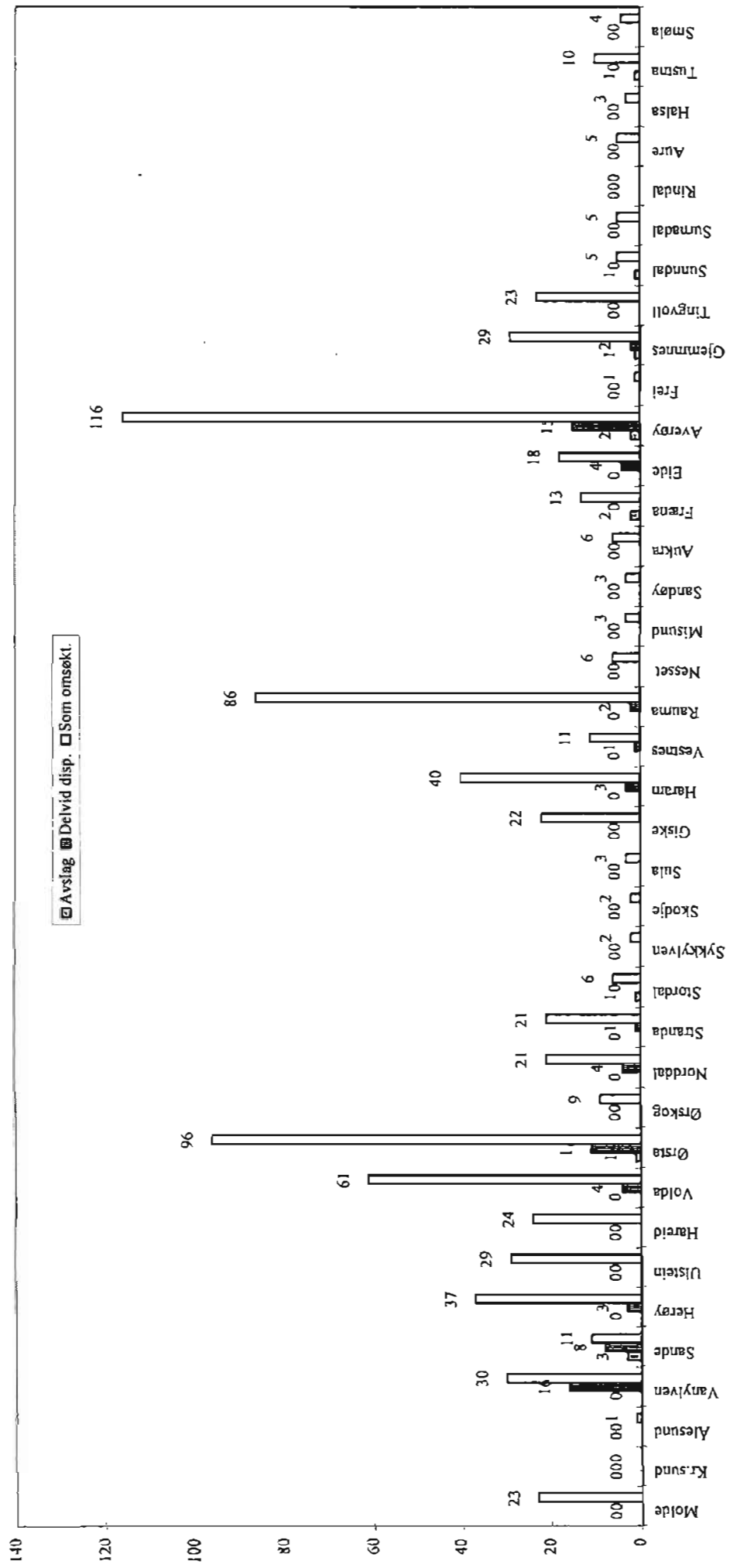
Variasjonen i feilprosenten i kommunane frå 1992 til 1994.

Figur nr 17

"Utvinda miljøengasjement"

Dispensasjon etter § 5 i husdyrgjødsel forskrifta.
Sum for hele perioden.

Figur nr 18

"Utvilda miljøengasjement"

Andre vedlegg:

1. *Rapport skjema for forureiningskontroll i landbruket, 4 sider.*
2. *Søknad om dispensasjon for spreiring av husdyrgjødsel utanom vekstsesongen, 2 sider.*
3. *Skjema: «Feltobservasjonar-Begroing.»*
4. *Skjema: «Rapport 1», for rapportering frå kommunane til Fylkesmannen, 2 sider.*
5. *Skjema: «Rapport 2», for rapportering frå kommunane til Fylkesmannen, 1 side.*
6. *Skjema: «Protokoll for miljøtilsyn.», til bruk i kommunane, 1 side.*
7. *Skjema: «Melding om forureining i landbruket», 1 side.*
8. *Brosjyre: «Informasjon om forureiningskontroll i landbruket.»*
9. *Brosjyre: «Sats på Husdyrgjødsla.»*

Rapportskjema for forureiningskontroll i landbruket.

Namnet og adressa til oppgavegivár(ahe):		Namnet til bruket:		G.nr.	B.nr.
		Kommunenr.:	Kommune:		
		Fødselsnr.:	Kontrolldato:		
Skjemaset skal nyttast ved kontroll av landbruksforureining. Ein stor del av del data som vert samla inn skal nyttast vidare i arbeidet med å skaffe oversyn over forureininga i fylket og til å vurdere kostnadseffektiviteten i tiltaka. Det er difor viktig at alle spørsmål vert vurdert og svara på .		5. Vert det spreidd husdyrgjødsel på noko av jordbruksarealet? Ja ☐ Nei ☐ S5_1			
		* Dersom ja, kor stort er det totale spreiearealet i daa? S5_2			
		Korleis er spreiearealet fordelt på terrengklassar?			
		* Tal dekar med helling mindre enn 5%		S5_3	
		* Tal dekar med helling mellom 5 og 20 %		S5_4	
		* Tal dekar med helling meir enn 20%		S5_5	
Punktkjelder		Korleis er spreiearealet fordelt på vekstgrupper?			
1. Lekasjar		* Tal dekar korn og oljevekstar S5_6			
Lekasjegrad av gjødselkjellarar: Set kryss for eitt alternativ.		* Tal dekar grønnfor, rotvekstar, potet, grønnsaker og andre åkervekstar S5_7			
- Ingen synleg lekasje S1_1		* Tal dekar eng og kulturbeite som vert pløgd straks etter siste spreieing: S5_8			
- Litt lekasje		* Tal dekar eng og kulturbeite som ikkje vert pløgd etter siste spreieing: S5_9			
- Tydeleg lekasje					
- Stor lekasje					
Lekasjegrad av siloar og pressaft-anlegg Set kryss for eitt alternativ.		6. Spreiemetode for husdyrgjødsel på open åker.			
- Ingen synleg lekasje S1_2		* Kor lenge varer det før husdyrgjødsla vert molda ned?			
- Litt lekasje		Set kryss for -Inntil ein dag ☐		S6_1	
- Tydeleg lekasje		eitt alternativ. - Meir enn ein dag ☐		S6_2	
- Stor lekasje					
Arealavrenning		7. Spreietidspunkt for husdyrgjødsel			
2. Fulldyrka jord fordelt på hellingsklassar (eige og leigd, ikkje bortleigd areal.)		* Kor mange prosent av husdyrgjødsla vert spreidd i våronna ? S7_1		%	
* Tal dekar med helling < 5%, (1:20), meir enn 2 cm mellom kotene S2_1		* Kor mange prosent av husdyrgjødsla vert spreidd i løpet av vekstsesongen (f.eks. etter 1. slått) ? S7_2		%	
* Tal dekar med helling < 5-20 %, (1:20-1:5), mindre enn 2 cm og meir enn 0,5 cm mellom kotene S2_2		* Kor mange prosent av husdyrgjødsla vert spreidd etter vekstsesongen (haust eller vinter) ? S7_3		%	
* Tal dekar med helling >20%, (1:5), mindre enn 0,5 cm mellom kotene. S2_3		8. Mengde av handelsgjødsel (pr. år)			
		* Total mengde handelsgjødsel av ulike typer pr år.			
3. Avlingsnivå i eit gjennomsnittså					
* Kg korn pr. dekar S3_1					
* Kg høy pr. dekar S3_2					
4. Jordsrøydning på arealet av korn og oljevekster til mogning.		Rekn ut * Kg nitrogen i handelsgjødsel pr. år. S8_1			
		sum: * Kg fosfor i handelsgjødsel pr. år. S8_2			
Areal som vart tilsådd med haustkorn.		Nitrogen i handelsgjødsel (pr. dekar).			
* Kor mange dekar vart pløgd ? S4_1		* Kg nitrogen pr. dekar til eng der det ikkje er spreidd husdyrgjødsel: S8_3			
* Kor mange dekar vart harva, utan å vere pløgd ? S4_2		* Kg nitrogen pr. dekar til eng der det er spreidd husdyrgjødsel: S8_4			
* Kor mange dekar vart direkte sådd utan å vere pløgd eller harva ? S4_3		* Kg nitrogen pr. dekar til korn og oljevekstar til mogning: S8_5			
Areal som vart tilsådd om våren.		Fosfor i handelsgjødsel (pr. dekar).			
* Kor mange dekar vart haustpløgd ? S4_4		* Kg fosfor pr. dekar til eng der det ikkje er spreidd husdyrgjødsel: S8_6			
* Kor mange dekar vart haustharva, utan å vere haustpløgd ? S4_5		* Kg fosfor pr. dekar til eng der det er spreidd husdyrgjødsel: S8_7			
* Kor mange dekar vart jordarbeidd berre om våren ? S4_6		* Kg fosfor pr. dekar til korn og oljevekstar til mogning: S8_9			
* Kor mange dekar vart direkte sådd, utan å vere pløgd eller harva ? S4_7					

9. Delt gjødsling i korn		10. Kostnaden med tiltak (Overslag i tusen kroner)	
* Blir det spreidd handelsgjødning meir enn	Ja ☐	Kor stor er kostnaden med å sette gjødselageret i god nok stand?	S10_1 <input type="text"/>
1 gang på helle eller deler av komarealet	S9_1 <input type="text"/> Nei ☐	(Ta med kostnad til nødvendig utviding.)	
* Hvis ja, på kor mange dekar ?	S9_2 <input type="text"/>	Kor stor er kostnaden med å sette silo og pressaftanlegget i god nok stand?	S10_2 <input type="text"/>

Utfyllande opplysningar:

Kor stor er lagerkapasiteten for husdyrgjødsel?

m³

mnd

Er det gitt dispensasjon for spreiding av husdyrgjødsel utanom vekstsesongen ?

Ja Nei

Dersom ja, kva årstall >

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Ligg bruket i prioritert område?

Ja Nei

Er det feil på gjødselager eller silo/pressaftanlegg, skriv i så fall om kva slag feil som er funne og kvar feilen er lokalisert:

Notat om dyr og areal. Skal utfyllast hvis pålegg vert gitt; elles til eige bruk etter ynskje.

Disp.jordbruksareal eige+leigd	Fulldyrka		Overflatedyrka		Gjødsia belte		Anna jordbruksareal:	
	daa		daa		daa		daa	
Husdyroppgåve tal dyr:	Mjølkekyr	Ungdyr u.12	Sauer	Avlsgrisar	Høner	Minktisper		
	stk	stk	stk	stk	stk	stk	stk	stk
	Hestar	Ungdyr o.12	Geiter	Slaktegrisar	Sl.kyllingar	Revetispar		
	stk	stk	stk	stk	stk	stk	stk	stk

Andre opplysningar:

Stikkordsliste

Mjølkeareal	<input type="text"/>
Kløykk	<input type="text"/>
Dyrka jord	<input type="text"/>
Grøfing	<input type="text"/>
Planering	<input type="text"/>
Jord- arbeiding	<input type="text"/>
Lukka avløp	<input type="text"/>
Inntak	<input type="text"/>
Kummer	<input type="text"/>
Åpne avløp:	<input type="text"/>
bekkar	<input type="text"/>
elvar	<input type="text"/>
Vegeta- sjonssone	<input type="text"/>

Vurdering :

Stikkordsliste

- Forureining**
  - elv
  - bekk
  - sjø
  - anna
- Spreiing**
  - spreie måte
- Gjædsling**
  - transport etc.
- Lager**
  - kapasitet
  - tilstand
- Økonomi**
  - gjeld
  - drift
  - fullstendig-analyse?

Tiltak:

Stikkordsliste

- Rettleiing**
  - gj.plan
  - øk.plan
  - tekn.plan
  - anna
- Anlegg**
  - utbetring
  - nytt
- Pålegg**
- Planlegging**
  - teknisk-FLK
  - teknisk-LK
  - økonomisk
- Finansiering**
  - lån
  - inv.lån
  - tilskot

Er det registrert feil etter forskrift om husdyrgjødsel på bruket:

Ja

Nei

Er det registrert feil etter forskrift om silopressaft på bruket:

Ja

Nei

Er det tilrådd å gi pålegg ?

Ja

Nei

Forklar årsaka dersom pålegg ikkje er tilrådd når det er påvist feil:

Rapporten er laga av:

Dato:

Før kart og skisser.

**SØKNAD OM DISPENSASJON FOR SPREIING AV
HUSDYRGJØDSEL UTAN OM VEKSTSESONGEN.
SØKNAD OM PLANLEGGING . * Jfr. regelverk.**

F O R	Søkjar: _____	GNR: _____																
	Adresse: _____	BNR: _____																
		Tlf.: _____																
S Ø K J A R	Årsak: _____ _____ _____																	
	<table border="1"> <tr> <td>Spreie</td> <td>_____</td> <td>Spreie</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>-tidsrom</td> <td>Frå _____</td> <td>-stad ></td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Til _____</td> <td>></td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>-areal</td> <td>daa > _____</td> <td>-mengde</td> <td>m 3: _____</td> </tr> </table>	Spreie	_____	Spreie	_____	-tidsrom	Frå _____	-stad >	_____		Til _____	>	_____	-areal	daa > _____	-mengde	m 3: _____	
Spreie	_____	Spreie	_____															
-tidsrom	Frå _____	-stad >	_____															
	Til _____	>	_____															
-areal	daa > _____	-mengde	m 3: _____															
	Lagerkapasitet m3 : _____																	
	*Dersom det er søkt om planlegging før, gjeld søknaden berre dispensasjon for spreling og ikkje planlegging !	Dato: _____ Underskrift: _____																

LANDBRUKSKONTORET 1											
DISPENSASJON FOR SPREIING AV HUSDYRGJØDSEL											
GNR : _____ BNR : _____											
F O R	Dispensasjon slik det er søkt om ovanfor vert nekta ! ☐ <i>Jfr. forskriftene § 5 , og hovudomsyn ,referert på baksida !</i> Det vert med dette gitt løyve til spreling på fylgjande vilkår: ☐										
L A N D B R U K S J E F	<table border="1"> <tr> <td>Spreie</td> <td>Frå</td> <td></td> <td>Mengde ></td> <td>Totalt:</td> </tr> <tr> <td>tidsrom</td> <td>Til</td> <td></td> <td>(m 3)</td> <td>Pr dekar:</td> </tr> </table>	Spreie	Frå		Mengde >	Totalt:	tidsrom	Til		(m 3)	Pr dekar:
Spreie	Frå		Mengde >	Totalt:							
tidsrom	Til		(m 3)	Pr dekar:							
	<table border="1"> <tr> <td>Spreie</td> <td>Tal dekar:</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>areal</td> <td>Spreie</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td></td> <td>stad</td> <td>_____</td> </tr> </table> (event. kartreferanse på baksida)	Spreie	Tal dekar:	_____	areal	Spreie	_____		stad	_____	
Spreie	Tal dekar:	_____									
areal	Spreie	_____									
	stad	_____									
K S K O N T O R	Andre vilkår: _____ _____ _____ Generelle vilkår: Spreiing på eng: Maksimalt 2 tonn pr dekar ! Det må takast omsyn til luktulempar for folk som bur i nærleiken. Det er forbod mot å spreie på snødekt eller frosen mark.										
	Stad: _____ Dato: _____ Etter fullmakt _____ _____ Jordbruksjef _____ Fagkonsulent										

Set kryss for alternativ. Stryk det som ikkje høver i

Forskriftene om lagring og spreiring av hudyrgjødsel.

§ 5 Krav til spredning av hudyrgjødsel:

"Det er ikke tillatt å spre husdyrgjødsel på frossen eller snødekket mark.

Husdyrgjødsel spredd på open åker skal moldes ned straks etter spredning.

Spredning uten nedmolding/nedfelling på eng må skje så tidlig i vekstsesongen at det er mulighet for betydelig gjenvekst som høstes eller beites.

Miljøverndepartementet kan i samråd med Landbruksdepartementet bestemme at det innenfor bestemte nedbørsfelter ikke skal være tillatt å spre husdyrgjødsel utenom vekstsesongen.

Det skal tas rimelig hensyn til luktulempere ved spredning av husdyrgjødsel i nærheten av boliger."

Hovudomsyn:

Klage over avslag skal rettast til Statens forurensingstilsyn.

Klaga vert å sende landbrukskontoret i kommunen som sender klaga vidare til fylkeslandbrukskontoret med uttale.

Sjå i så fall vedlagde skjema x-0073 om klage.

Her er plass til kart :

FELTOBSERVASJONER - BEGROING

Prøvetaker:

Elv:

Stasjonsbetegnelse:

Dato:

Bilde nr.:

Elvens bredde, m:

Lysforhold, G (gode) - M (middels) - D (dårlige):

Vannføring, H (høy) - M (middels) - L (lav):

Strømhastighet, F (fossende) - S (stryk) - R (rask) - M (moderat) - L (langsom):

Substrat (dekksjikt i elv) prosent av ulike kategorier der begroingsprøve tas,

Leire:

Grus (0.2-2cm):

Stor sten (15-40 cm):

Sand:

Små sten (2-15 cm):

Blokker, svaberg:

Dekningsgrad (mengdangivelse av begroing, % dekning av elveleiet):

+ = enkeltfunn

2 = 5-12%

4 = 25-50%

1 = <5%

3 = 12-25%

5 = 50-100%

Begroingsprøve

Innhold

Dekningsgrad

Glass A

B

C

D

E

Kommentar:

Definisjon av klasser:

- kl. 1 = ingen synleg lekasje
- kl. 2 = litt lekasje
- kl. 3 = tydeleg lekasje
- kl. 4 = stor lekasje

set kryss i aktuell klasse

Rettleiing= rettleiing gitt av kontrolløren i samband med kontrollen.

Pålegg= pålegg gitt av Fylkesmannen, landbruksavdelinga.

Melding til fylkesmannen gjeld melding etter 3.1.3 i retningslinene for prosjektet.

Husk ! Berre eitt vassdrag på same skjema.

MELDING OM FORUREINING FRÅ JORDBRUKET.

Dato:

Kommune:

Stad:

Namn på brukar(ar):

Namn på den som gi melding:

telefonnr >>

Vil vere annonym:

jfr. Forvaltningslova § 18. 2 ledd.

Namn på vassdrag:

Observasjonar:

Tydeleg utslepp

Groing

Fiskedød

Nærare utgreling om nødvendig:

Meldinga er mottatt av:

Vidare handsaming:

Landbruksavdelinga eller miljøvernavdelinga får meldinga (intern post, eller telefon).

Landbruksavdelinga tar kontakt med landbrukskontoret for utfyllande opplysningar.

Meldinga går tilbake til miljøvernavdelinga med eventuelle tilleggsopplysningar eller kommentar og tilråding.

Fylkesmannen vurderer om det er grunnlag for å melde forholdet til politiet.

Landbruksavdelinga får melding om resultatet av Fylkesmannen si handsaming.